

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX Kaina 15 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, GEGUZĖ — MAY 19, 1975

Nr. 117

L.K.B. Kronika Nr. 14

Blogai: dainuoja tik senas liaudies dainas

"Kryžiai ir religinės skulptūros duoda blogą pavyzdį kaimo moterims"

Vienus kryžius sunaikina, kitį atsiranda

3

Skriaudžiai.

1974 birželio 30 kun. V. Česna Skriaudžių bažnyčios šventoriuje pastatė keturis gražius lietuviškus kryžius.

1974 rugpjūčio 2 klebonas kun. V. Česna gavo iš Prienų rajono Vykdomojo komiteto tokį raštą:

"Administracinės baudoms dėti komisija prie Prienų rajono Vykdomojo komiteto, susidedanti iš pirmininko Stakionio, pavaduotojo Arbačiausko, sekretoriaus Ramanausko, narių: Mickienės ir Svežausko, išnagrinėjusi mediagą, įrodančią, kad kun. Vincentas Česna, gvv. Prienų rajone, Skriaudžiuose, pažeidė vyriausybinius aktus dėl statybos vykdymo tvarkos ir nutarė nubauti kun. V. Česną 50-ties rub. bauda".

Kai 1970 kun. V. Česna nudažė Barzdų bažnyčią, Šakių rajono Vykdomasis komitetas jį taip pat nubaudė administracine bauda, o kai Barzdų bažnyčios šventoriuje pastatė keturis kryžius, tuojau buvo iškeltas į Skriaudžių parapiją.

1971 gruodžio 15 kun. V. Česna gavo iš Prienų rajono Vykdomojo komiteto tokį įspėjimą:

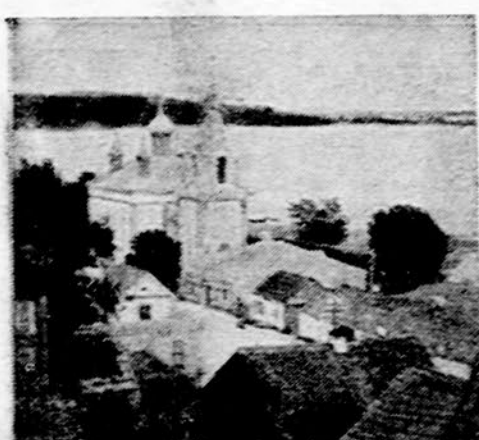
"Nustatyta, kad jūs savo pamoksluose liečiate klausimus, prietaraujančius tarybinės visuomenės interesams. Kalbate apie kažkokį Lietuvos tautos išsigimimą ir kad dėl to kalta tarybinė mokykla, kuri išvarė jaunimą iš bažnyčios; kalbate apie nekaltų kunigų sodinimą į kalėjimus ir kt. Tuo nesilaikote kultų įstatymų, iškraipote tikrovę. Įspėjame, kad būtinai nutraukti jūsų pamokslus, prietaraujančius tarybinės visuomenės interesams. K. Cerneckis".

1974 per visą liepos mėn. pievelėje prieš Skriaudžių bažnyčią buvo apmokomi ir filmuojami žmonės, statant naują filmą "Velnio nuotaka". Privižiavo čigonų, kurie visur lindinėjo. Kad nebūtų teršiamas šventorius, kun. V. Česna jį užrakino. Kino vadovybė kreipėsi pas vyskupą, kad klebonas įsileistų filmuotojus į šventorių. Vyskupas leido. Tačiau filmuotojai šventoriumi nepasitenkino ir su apylinkės pirmininke grubiai brovėsi į bažnyčią, bet klebonas pareiškė, kad be vyskupo leidimo neįeis.

Birželio 29 atvažiavo dekanas kun. J. Uleckas ir žodžiu persakė Kurijos nuomonę, kad filmuotojus reikia įsileisti į bažnyčios vidų. Sekančią dieną pats dekanas atrakino bažnyčios duris ir įniršusius filmuotojus su "velnio nuotaka" suleido vidun. Tikinčiųjų tarpe šis įvykis sukėlė didelį pasipiktinimą, nes bažnyčia, kurioje laikomas švč. Sakramentas, tokių filmų, kaip "velnio nuotaka", statymui nedera naudotis. Šiam tikslui ateistai galėjo panaudoti kokią nors uždarytą ir sandėliu paverstą bažnyčią.

Vilnius.

Prie šiaurės vakarų Baltarusijos prijungtoje Lietuvos dalyje — Apso, Vydžių ir Breslaujos apylinkėse — tėra išlikusios veikiančios bažnyčios tik Deleke ir Breslaujoje. Vietinė valdžia visą laiką draudė vesti vaikus į bažnyčią. Už bažnyčios lankymą vaikai buvo terorizuojami mokyklose, o tėvai — darbovietėse. 1974 valdžia leido iš Lenkijos grįžusiam Deleko klebonui teikti

Breslaujos bažnytelė (Iš Br. Kvickio archyvo)

Sutvirtinimo sakramentą. Birželio mėn. vieną sekmadienį į Deleko bažnyčią susirinko tūkstančiai tėvų su vaikais. Vietinė valdžia, pamatčiusi žmonių minias, atsiuntė savo atstovus pas kleboną ir nusivedė jį į apylinkę. Praėjo trys valandos, o klebonas iš apylinkės negrįžta. Tada žmonių minia patraukė į apylinkę. Po aštrių ginklų su valdžios pareigūnais klebonas buvo paleistas.

Prieš kelis metus Kurtuvėnų etnografinio ansamblio dalyviai buvo labai pasipiktinę, kad jų neatsiklausė organizavo koncertą išniekintoje šv. Kazimiero bažnyčioje — ateizmo muziejuje. 1974 Kurtuvėnų ansamblis vėl buvo pakviestas į Vilnių, tačiau ansamblio dalyviai, sužinoję, kad vėl reikės koncertuoti uždarytoje protestantų bažnyčioje, atsisakė vykti. Koncerto organizatoriams ir liaudies dainų klubui teko keisti koncerto datą ir ieškoti kitos vietos.

1972 vasario 21-je Vilniaus m. vidurinėje mokykloje susirinko į aktų salę mokinių tėvai išklausti mokyklos vadovybės pranešimo apie pasibaigusio trimesto rezultatus ir pasitarti dėl savo vaikų pažangumo pagerinimo. Mokyklos direktorius žodį suteikė filosofijos mokslų daktarui J. Aničui.

Tarybinė mokykla, pasakojo Aničas, auklėjanti moksleivius be priekaištų. Jeigu atsiranda blogų moksleivių, kurie nesimoko, daro įvairius nusikaltimus, dėl to kalta šeima. Jos blogas auklėjimas pasireiškia tuo, kad daug kur neišgyvendinti religiniai prietariai. Tuos prietarus labai palaiko seni žmonės, ypač bobutės. Jos tempia vaikus prie mokyklos. Vaikai, vienaip auklėjami mokykloje, kitaip — namuose, dažnai pasirenka nusikaltimo kelią.

— Ką pasakyti tokiais bobutė, kuri ištisą valandą gali vardinti

žymiųjų mokslininkų pavardes, kurie buvo tikintys ir savo įsitikinimų neslėpė? — paklausė vienas tėvas.

Prelegentas pasimetė, o paskui pradėjo aiškinti, kad užsienyje tikrai yra net nuoširdžiai tikinčių mokslininkų. Tačiau jie savo laboratorijose dirba kaip materialistai...

— Ką pasakyti bobutėms? — Aničas prisiminė klausimą ir atsidusęs pridėjo. — Nieko...

Šiauliai

Kryžių kalnas po paskutinio kryžių sunaikinimo kasdien vis gražėjo. Kryžiaus išaukstinimo šventėje ant Kryžių kalno buvo pastatytas labai gražus meniškas kryžius, 2-jų metrų aukščio, su užrašu: "Kryžiumi visas klišių nugalėsime, šiauliai, 74.IX.14". Šalia kryžiaus išdygo trys metalinės saulutės.

1974.XI.22 anksti rytą valdžia visus kryžius vėl sunaikino. Praėjus kelioms dienoms, ant kryžių kalno vėl matėsi 9 kryžiai.

Siluva.

1974 rugsėjo 7 į Šiluvos atlydus iš Volgogrado atvyko aštuoni Rusijos vokiečiai. Einant į bažnyčią, du saugumiečiai pagriebė vokiečių Rachą ir pradėjo tempti į miliciją. Ten buvo padaryta krata ir paimta kelios vokieškos religinio turinio knygos ir maldaknygės. Rachas buvo apklaustas, iš kur gavęs knygas.

Rachas yra trylikos vaikų tėvas ir visų gerbiamas kolūkietis.

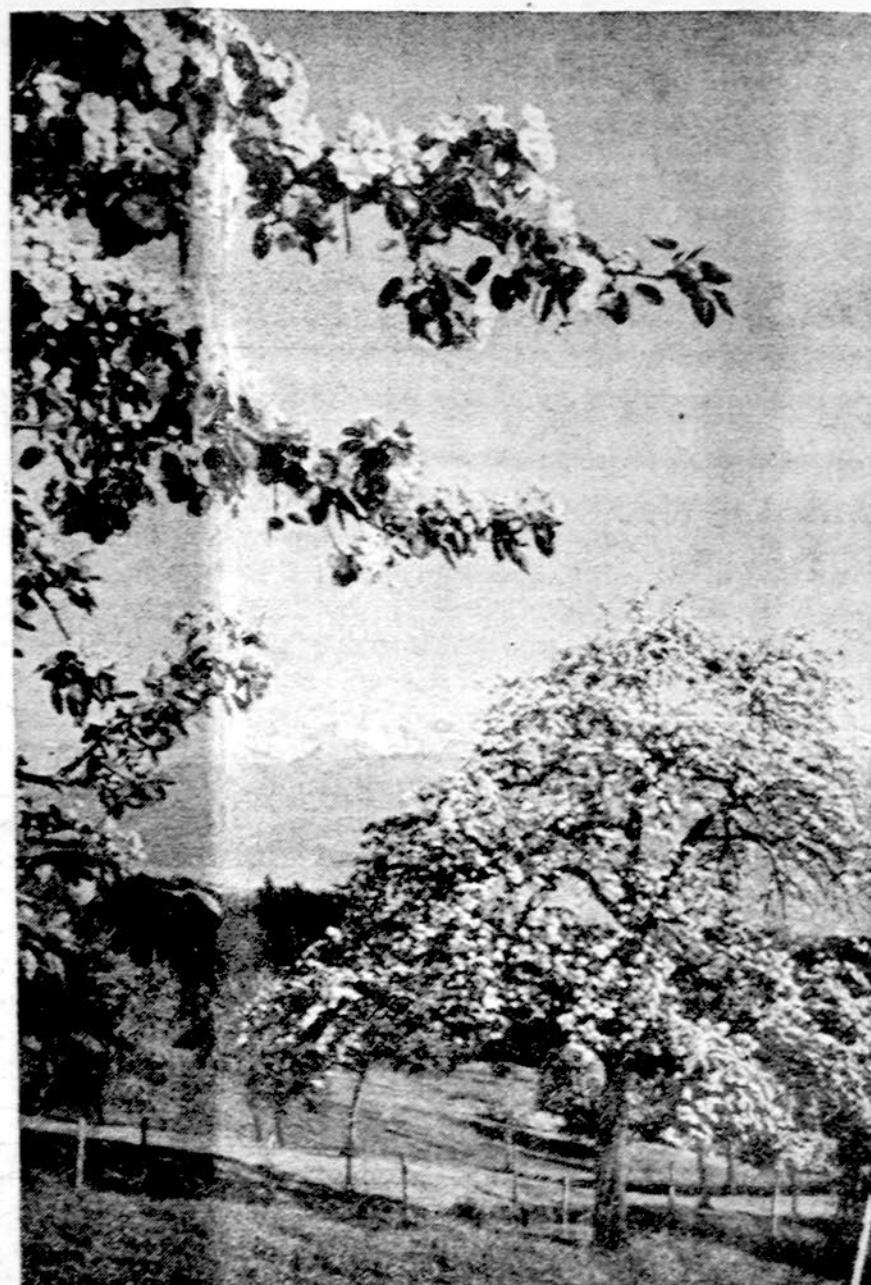
Kaunas.

1974 pavasarį Veterinarijos akademijos partinis biuras apsvarstė akademijos kraštotyros darbą. Docentė Bukaveckienė buvo atleista iš vadovavimo kraštotyrininkams už tai, kad kraštotyrininkai dainuoja tik senas lietuvių liaudies dainas. Svarbiausias kaltinimas, kad vienu vakaronių metu buvo rodomos skaidrės su lietuviškais kryžiais ir tokiais liaudies skulptūros šedevrais, kaip Paskutinės vakarienės skulptūrinė grupė. Vienas partinio biuro narys įrodinėjo, kad kryžiai ir religinės skulptūros ne tik daro jaunimą beidėjiniu, bet taip pat duoda blogą pavyzdį kaimo moterims, atvykusioms padainuoti, ir kompromituoja ateistus. Tos moterys, progai pasitaikius, galinčios ateistams atšauti, kad kryžiai rodo miui net Akademijoje!

— Ką pasakyti tokiais bobutė, kuri ištisą valandą gali vardinti

Miestų centrai ne automobiliams

Atlanta. — Federalinis plentų administratorius Norbert Tieman minėjo Washingtono svarstomą planą ateity visuose dideliuose miestų centruose uždrausti privačių automobilių judėjimą. Prieš tai turės būti atitinkamos vietose įrengtos automobiliams statyti aikštės, o iš jų su centru patogus susisiekimas autobusais ar kitom greitom priemonėm.

Pavasaris Šveicarijoje

Tajas "nuteisė" Fordą, Kissingerį

Bangkokas. — Tajas formaliai pareikalavo iki kitų metų kovo mėnesio atitraukti visus karius iš Jėspėjo, kad kitą kartą jie imsis atitinkamų priemonių, jei jų teritorija bus paliesta ar suverenumas pažeistas.

Sostinės gatvėse nusirinko demonstrantų minia ir prie Amerikos ambasados šaukė, reikalavo "patenkinamo atsiprašymo", kad jų teritorijai buvo nusileidę mariniai.

Tajo vyriausybė atmetė Kissingerio pasiūlymą ir apgailestavimą kaip nepakankamą, kad susidarius tokioms aplinkybėms buvo padaryta taip, o ne kitaip.

Vakarykščiose studentų demonstracijose prie Amerikos ambasados vartų buvo sudeginta Fordo ir Kissingerio iškamša, nuo ambasados nuklęstas Amerikos herbas ir pakabinta popierinė įžeidžianti iškaba. Paskui studentai surengė "teismą" ir Fordą bei Kissingerį nuteisė mirti.

Bangkokas. — Kambodija skelbia apie Amerikos nuostolius: jie nušovė ar sužėdė daugiau negu 30 marinių ir aviacijos žmonių ir numušė penkis helikopterus, du jų saloj, tris jūroje.

Apšaudė švedų laivą

Stockholmas. — Švedų prekinis laivas plaukias netoli Kambodijos, bet tarptautiniuose vandenynuose buvo apšaudytas. Laivas nebuvo sugadintas.

Visos laivų kompanijos įspėtos, plaukiant pro Kambodiją, nesiartinti arčiau kaip 50 mylių nuo krantų.

New Delhi. — Indija baigė Sikim valstybės įjungimą, kai prezidentas Fakhruddin Khan pasirašė konstitucinį papildymą, kuriuo į Indijos valstybės sudėtį pridėdama dar viena, 22-ji valstija su 200,000 gyventojų, 2,745 kvadratinėmis mylių plotu.

Kinija pareiškė, kad ji nepripažįsta aneksijos, kas buvo padaryta, buvo nelegalu.

Priešrinkiminės riaušės

Roma. — Italija ruošiasi naujiems rinkimams kitą mėnesį, ir priešrinkiminė kampanija neturi ribų. Labiausiai kenčia krikščionių demokratų partijos nariai ir jų ištigios. Milane kraštutiniai kairieji įsibrovė į kr. dem. būstinę, surišo ten buvusius, vieną peržovė ir ant sienų priepieš penkia-kampių žvaigždžių. Venecijoje, Mestre, Affori ir kitur pradėjo deginti automobilius, priklausančius prekybininkams. Torino mieste padegė vieno teisėjo namus, smarkiai apdegė visa jo šeima.

Sovietai nuteisė šveicarą

Moskva. — Sovietų teismas šveicarą prekybininką Walter Haefelin nuteisė 10 metų kalėjimo už kyšio davimą vienam oficialiam pareigūnui — Juri Sosnovskiui. Sosnovskis už kyšio priėmimą nuteistas mirties bausme. Apie tai parašė ir sovietų savaitraštis "Nedelja".

Washingtonas. — Vakar į Vietnamą išskrido Henry Kissingeris. Ten šiandien susitiks su sovietų Andrei Gromyko. Iš Vienos Kissingeris dar skris į Bonną, Berlyną ir Ankarą.

Po to, kai iš Saigono išsikraustė amerikiečiai, prasidėjo grobimas, nešimas ir bėgimas

AMERIKOS ERZINTI DAUGIAU NEGALIMA

Washingtonas. — Valstybės sekretorius Kissingeris sako: "Karių pajėgų panaudojimas gelbėti laivui ir jo igulai yra ženklas, kad Amerikos kantrybė išsisėmė, ir mūsų erzinti daugiau negalima". Kissingeris patvirtino, kad Amerika kontaktą su Kambodija buvo užmezgusi per jų ambasadą Pekine. Po to, kai Amerika buvo įteikusi Kambodijai notą, praėjo beveik dvi paros, iki buvo duotas įsakymas veikti. Amerika, įteikusi notą, termino nebuvo nurodžiusi, iki kada turi būti grąžinti jūrininkai ir laivas. Būtų buvę daugiau pavojaus iki to meto igulai, jie būtų buvę perkelti į žemyną ir paskirstyti. Gelbėjimas tada būtų buvęs neįmanomas.

Washingtonas. — Mažai duodama vilčių, kad būtų išlikę gyvi 14 karių, kurie gelbėjo Mayaguez igulą. Jie laikomi dingę be žinių. Visi buvo pirmame helikopteryje, kuris turėjo nusileisti Koh Tang saloje. Jų helikopteriui buvo pašautos ir apsigrėžė, bet nepasiekęs savo laivo, nukrito į jūrą. 13 karių laivas naikinojas Wilson išgelbėjo, o 13 kitų ir helikopterio piloto niekas neranda.

Phnom Penn. — Khmer Rouge paskelbė versiją apie laivo sulaukymą, sako, jog Mayaguez buvo jų teritoriniuose vandenynuose. Laivas iš tikrųjų buvo 60 mylių nuo Kambodijos, bet 8 mylias nuo negyvenamos Wai salos. Kam priklauso toji sala, dar neišaiškinta. Neseniai pradėjo dėl jos ginčytis Pietų Vietnamas su Kambodija.

Paskui kambodiečiai sako, kad laivas buvo pasiūstas šnipinėti. Tą "pripažino" ir laivo igula. Dabar išvaduo laivo kapitonas sako, kai jie atplaukė į savo paskyrimo vietą, Singapūrą, jis kviečia laikraštininkus ir kitus suinteresuotus atvykti į uostą ir pažūrėti, kokias prekes jie veža, ir kiek tas laivas parengtas "šnipinėjimui".

Amerikiečiai studentų įkaitais

Vientiane. — Laose studentai siautėja. Keliose vietose įkaitais laiko 18 užsieniečių, iš jų 11 amerikiečių. Vidaus reikalų ministerija palaiko ryšį su studentais ir derasi dėl jų paleidimo. Ko jie nori, nėra pakankamai aišku, bet manoma, kad nori panaikinti Amerikos pagalbos ir ktas įtaigas.

Ieškos kaltinimų Čilei, ne Kubai

Washingtonas. — Amerikos valstybių Organizacija savo metinėje konferencijoje atidėjo svarstymą kaltinimo prieš Čilę kitiems metams. Čilė kaltinama, kad laužanti žmogaus teises.

Organizacija vienbalsiai nutarė svarstyti Kubos boikoto nuėmimą. Tam reikalui liepos mėnesį susirinks Costa Ricoy nepaprasto posėdžio. Jeigu taip bus nutarta, tai dar ne viskas: pagal veikiančią statutą visos Amerikos valstybės turės pakelti ratifikuoti, ir tik tada įsigalios. Praeis nemaža laiko.

Pabėgo iš sovietų laivo

Honolulu. — Iš sovietų laivo, sustojusio Havajuose papildyti kuro, pasitraukė mokslininkas geofizikas Vjačeslav Kovalev, 27 metų ir paprašė azyliaus teisių.

Katmandu. — Pirmoji moteris, japonė Junko Tabei, 35 metų pasiekė Everestą, aukščiausio pasaulio kalno viršūnę, 29,028 pėdas aukščio. Su ja buvo ir vyras palydovas.

"Amžinos taikos" autoriai, Henry Kissingeris ir šiaurės Vietnamo Le Due Tho Paržiūje prieš pusmetį metų. Po taikos pasirašymo taika nesitęsė nei kelių savaitų

Tik 8 nori grįžti

Camp Pendleton, Cal. — Kai prasidėjo kalbos, kad vietnamiečiai nenori pasileisti Amerikoje, nori grįžti, buvo pasiūlyta nemokama kelionė atgal į Saigoną. Šioj stovykloj yra 18,305 pabėgėliai, iš jų 8 pasinaudos šiuo pasiūlymu ir tik trys aiškiai nori grįžti, kai penki vėl pradeda abejoti.

Kiekvieną dieną apie 250 pabėgėlių perkeltami į nuolatines gyvenamąsias vietas. Leningradas. — Penkias dienas Leningrade stovėjo du Amerikos karo laivai, pasikeitę vizitais su sovietais, minint 30 metų nuo II pasaulinio karo pabaigos Europoje. 2,000 rusų susirinko laivus išleisti ir palydėjo draugiškai. Sovietų laivai tuo pačiu metu vizitavo Bostoną.

KALENDORIUS

Gegužės 19: šv. Jonas I, šv. Prudencija, Gilvinas, Taura.
Gegužės 20: šv. Bernardinas, šv. Alfreda, Eidvilas, Augmantė. Saulė teka 5:28, leidžias 8:06.

ORAS

Daugiausia saulėta, šilta, apie 80 laipsnių.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

STALO TENISO KLUBAS

Gegužės 7 d. Los Angeles Tautinių namuose įvyko steigiamasis Los Angeles Lietuvių stalo teniso klubo susirinkimas, iniciatorius — dr. J. Zmuidzinaitis. Į šį pirmąjį susirinkimą atvyko net 12 žmonių.

Dr. J. Zmuidzinas pastangomis gauta tautinių namų salė, kuria galima naudotis pirmadienio ir trečiadienio vakarais, nuo 7 val. iki 10 val. Salė klubas naudosis nemokamai, tautinių namų valdybos ir pirm. A. Valavičiaus dėka. Norinčių žaisti daug, treniruočių vietos nėra.

Šiuo metu yra tik vienas stalas. Iš susirinkime dalyvavusių surinktas nario įstojimo mokestis įgalins nusipirkti antrą stalą. Vėliau tikimasi įsigyti ir trečią. Tuo tarpu salė stalo tenisui bus atdaryta tik trečiadienio vakarais nuo 7 iki 10 v. Vėliau, kai atsirastų daugiau žaidėjų ir stalų, salė bus atdaryta ir pirmadienio vakarais.

Irinkta ir laikina valdyba: pirm. — dr. J. Zmuidzinas, ižd. J. Koklienė ir sek. V. Irlėnienė. Jaunimo: pirm. D. Raulinaitis, J. Raulinaitis ir M. Zmuidzinaitis — sekretorės.

Valdyba kviečia senus ir jaunus šio sporto šakos mėgėjus įstoti į klubą. Įstojimo mokestis 5 dol., jaunimui iki 18 metų tik 2 dol. Šie pinigai eis stalų ir kamuoliukų pirkimui.

Norintieji įstoti į klubą, prašomi kreiptis pas J. Koklienę 3311 Woodcreek Circle, Hacienda Heights, Calif. tel. 336-2288, arba ateikite trečiadienio vakarais į tautinių namų salę.

Jei kas norėtų šį naują įsisteigusių klubą paremti pinigais, čekius siųskite J. Koklienei anksčiau nurodytu adresu.

BIRUTIEČIŲ DRAUGIJŲ

L.D.K. Birutės karių šeimų moterų draugija įsikūrė Kaune 1925 m. bal. 25 d. globoti ir šelpti karo invalide, karius ligonius, auklėti jaunimą, kelti švietimą ir kultūrą ši darba birutietės nuoširdžiai dirbo nuo pat įsikūrimo dienos iki nepriklausomybės netekimo. Atsidūrusios išeivijoje, vėl ėmė veikti sutelkusios seniau draugijai priklausiusias ir naujas nares. Trys iniciatorės M. Tumienė, S. Ozelenė ir M. Babickienė 1951 m. spalio 21 d. Chicagoje susaukė pirmąjį susirinkimą ir nuo tos dienos draugijos veikla išeivijoje išsiplėtė.

Los Angeles skyrius a. a. maj. K. Liaudansko ir O. Pulkaušienės iniciatyva įsisteigė 1957 m. bal. 20 d. Tais metais tebuvo tik 11 narių, bet dabar narių yra daugiau 40-ties.

Nuo įsisteigimo dienos iki dabar birutietės ruošė balius, kuriose pelnas ėjo lietuviams kenčiantiems už geležinės uždangos temti. Siuntiniai pasiekė ne tik Suvalkų trikampį, bet ir Sibirą. Šuntė visiems, kas tik prašė pagalbos.

Losangelietės savo energijos ir darbštumo dėka sugebėjo surinkti 30,000 dol. ir juos siuntiniais pasiųsti vargstantiems tėvynėje. Draugija propaguoja tautinių rūbų, jos pirmosios suruošė tautinių rūbų balių, kuriame buvo apdovanoti trys gražiausi tautiniai rūbai. Šį pasukutinį rudens surengė gintarų ir tautinių rūbų balių. Šios rūšies baliai sutraukia gana daug svečių.

Birutietės remia ir jaunimą — jaunimo ansamblį, skautus — tes, studentus, studijuojančius lituanistiką UCLA, remia lietuvišką spaudą, aukoms prisidėjo prie S. Kudirkos ir Brazinskių fondų.

Birželio 8 d. šios draugijos 50-ties metų jubiliejui pagerbti ruošė iškilmingą minėjimą, kuris prasidės mišiomis Sv. Kazimiero bažnyčioje 10:30 val. Po to iškilmingi pietūs 12:30 val. Castaway restorane, 1250 Harvard Rd. Burbank, Calif.

V. Andrašūnienė, įstojusi

Birutės dr. J. 1935 m. Panevėžyje, trumpai apžvelgs draugijos veiklą, kurioje ji pati ilgus metus labai aktyviai dalyvavo. Meninę dalį atliks akt. N. Apeikienė, pasikviesianti į talką sol. B. Dabšienę ir pianistę R. Apeikytę.

Vietas užsisakyti pas E. Pažėrienę — tel. 662-7832. A. Pažėrienę — 714-KE-3 4284 ir M. Vaitienę — 398-2045.

Reik tikėtis, kad losangeliečiai, giliai vertindami birutietę, nuderbtą artimo meilės darbą, gausiai atsilankys į jų ruošiamą minėjimą — pietus.

V. Irlėnienė

PUIKUS VERSLAS

Lietuviai ne liurbiai. Jie Amerikoje veržiasi į visokių rūšių verslus, ir nebologai juose laikosi. Kiti jau ir gan aukštai prasimušę. Daugiausia jų matome karčiaminiuose, statybiniuose, nejud. turto pardavimo biuriuose. Bankroto mažiau kaip šio krašto vidurkis, nes jie atsargūs, darbštūs, tvarkingi. Bet negirdėti, kad kur nors koks lietuvis verstųsi tokiu švarių, kultūringų, pedagogiškų ir gan pelningu verslu, kokį anądien aplankiau ir mačiau Glendale, Californijoje. Turū, galvoj "Glendale Pre-school and Kindergarten" 225 S. Verdugo Rd. Priėmimo mokyklai amžiaus vaikų (2,5 iki 6 metų amžiaus) privat. mokyklos — darželio savininkė ir direktorė yra labai sumani kybartiška Ona Zukienė — Juodišitė, ją pavaduoja specialius mokslus kolegiškai seniai baigusi dukterė Irena Zukaitė. Ji turi aštuonių specialiai pasiruošusių mokytojų — seselių, šeiminių — virėjų ir 80 vaikų "studentų". Vaikai renkami rytais nuo 6:30 iki 9,00 val., priklausomai nuo to, kada ir darbus vykdamai tėvai juos atvežinėja, ir p. Zukienės su padėjimo globoje palieka iki 6 val. vakaro. Mokestis "už mokslą" labai kuklus, tik 27 dol. savaitė, arba 6,50 dol. dienai, jei du ar daugiau vaikų atvežs šeimos tai mažiau. Šiuo verslu verčiasi (Los Angeles populiarius lietuvių veikėjas Jonas Zukas prieš pusantų metų netikėtai mirė) jau 9 metai, prieš 2,5 metų persikėlė iš Hawthorne į specialiai statytas nuosavas patalpas Glendaleje. Zukai prieš tai buvo sėkmingai išbandę ir kitas profesijas. Zukienė teigia, kad ji dėkinga savo velioniiui vyručiui ir Dieviui, kad į tokį dėkingą kelią įstatė. Mano laimei, turiu gerus vaikus (Rimas ir Julius dar mokslo), jie man daug padeda, o be Irenos išvis būtų sunku — ji pabrėžė. Vaikams duodami pusryčiai, pusdieniai pietūs ir pavakariniai užkandukai. Programa labai įvairi: muzika, šokiai, pašyba, darbeliai ir visokeriopas "self - creative" užsiėmimas montessori metodu. Vyresnieji mokomi skaityti, rašinėti ir pradinės matematikos. Jokių rasės ir tautybės skirtumų priimant nedaroma, nors juodučių nepastebėjau. Visus miegančius pokaikio mačiau, kaip valiusius išsitiesusius patogiose suklaidomose lovytėse. Jie kasdien visi be išimties turi bent valandą miegoti ir miega, o jei ne, tai nors ramiai kitų netrukdam paskirtoj lovytėje guli. Susirgusiems yra specialus kambarys — ligoninė. Man ta p. Zukienės istaiga padarė nepaprastai gerą įspūdį, gaila tik, kad nemačiau nė vieno lietuviuko tarp vaikų nei personalo, išskyrus pačias direktores. Greičiausia dėlto, kad "akademija" gana nuosalyje lietuvių gyvenamųjų vietų. Reikia palinkėti geriausios kloties jų labai puikiam darbe. Jos, kaip ir velionis tėvelis, labai mėgstamos kolonijos lietuvių. Gyvos, veiklios, o Irena ir aktyvi lietuvių visuomeninė. Direktorės malonus ir visad kukliai — patraukliai besišypsantis veidelis laimingais dardis jos vaikūčius, visą jos 80-ties "akademikų" būrį.

Dr. G. V.

Omahos lietuvių choras "Rambynas" su dirigentu muz. Bronium Jonnušu gegužės 4 d. jubiliejinio koncerto metu.

MUSŲ KOLONIJOSE

Omaha, Nebr.

CHORO "RAMBYNO" SUKAKTIES MINĖJIMAS

Choro veiklos 25 metų jubilėjus minėjimas įvyko gegužės 4 d. Prasidėjo pamaldomis už mirusius narius Sv. Antano parapijos bažnyčioje. Sv. Mišias aukėjo ir pamokslą pasakė kun. Juozas Tautkus. Pamokslas gražiai įvertino ir padėjo chorui už giedojimą lietuviškose pamaldose per visą 25 m. laikotarpį. Per jubiliejinę pamaldą giedoję tas pats choras, smuikais grojo svečiai iš Kanados.

Po pietų Daniel J. Gross aukštesniosios mokyklos auditorijoje įvyko jubiliejinis koncertas. Programą sudarė choro dainos, smuikų muzika ir tautiniai šokiai. Dalyvavo daug publikos, kurios dalyvė dalį sudarė amerikiečiai, kitos tautybės ir svečiai atvykę iš toliau. Atidarė ir susirinkusius

Danutė (Pomerancaitė) ir Yuri Mazurkevičai, svečiai iš Toronto koncertuoja Omahoje, Nebr., atliko programą Omahos Lietuvių choro Rambynas 25 metų šventėje gegužės 4 d., Daniel J. Gross gimnazijoje.

Nuotr. Teresės Gaidelytės pasveikino pirm. Pranas Kovas. Tolimesniam koncerto pravedimui pakvietė choristas Danguolė Antanaitė ir Dalia Arnauskaitė. Viena iš jų perskaitė gubernatoriaus J. James Exon deklaraciją, skelbiančią gegužės 4 d. lietuvių diena Nebraska valstijoje. Koncerte dalyvavo Omahos meras Ed. Zorinsky ir valstijos senatorius Eugene Mahoney pasakė sveikinimo kalbas.

Choras "Rambynas", diriguojamas muz. Bronium Jonnušu, sugiedojė Amerikos ir Lietuvos himnus. Po to dviem dalimis padainavo 10 dainų. Į pirmąją dainą įėjo Laisvės daina — J. Zilevičiaus, Šešupės miela — P. Ambrazo, Tėviškės medžiai — J. Starkos, Oi lekia, leikia — K. M. Čiurlionio, My Favorite Things — R. Rodgers, Tėviškė — B. Budriūno. Dainų pertraukai sudarė tautinių šokių grupė "Aušra" pasako 2 šokius: kalvėlių ir jaunystės šokį. Išmokė tautinių šokių mokytojos Gražina Raškevičienė ir Laimutė Antanaitė. Akordeonais grojo Kostis Stonys ir Marytė Starkevičiūtė. Programos pertraukos metu pasivaišiniui skirtose patalpose dalyviai buvo pavašinti kava ir skanumynais. Ten pat buvo išstatyta lietuviškų meniškių ekspozitų paroda, kuria susidomėjimas buvo labai didelis, ypač kitataučiai davė daug paklausimų.

Koncerto antroji dalis prasidėjo smuikų muzika, kurią atliko svečiai iš Toronto, Kanados, Danutė ir Yuri Mazurkevičai. Jų programą sudarė: 1. Telemann, Canonis Sonata in G. Major, 2. Spohr, Duet in F. Major, ir 3. Mozart, Rondo, Gryna smuikų muzika be akompanimento. Abu smuikininkai virtuozai, tarptautinių konkursų laureatai, grojo labai išpuilingai. Visos kolonijos turėtų juos pakviesti ir pasiklausti aukščiausio lygio muzikos.

Po to choras antrame pasirodyme sudainavo: Suaidės vėl laisvės dainos (vyrų būrelis) — B. Jonušo, Pradės aušrelė aušti — B. Budriūno, Kurteliai sulijo — B. Jonušo, Ramovėnų žengia — B. Jonušo. Salėje garsinius efektus tvarkė Antanas Pocevičius, šviesos — Vitalis Gaidelis Jr. ir Richard Zagazda.

Programos vadovams ir dalyviams įteikta gėlių. Be to chorui, kaip meniniam kolektyvui, buvo įteikta didelė gėlių pinitinė, kurią atvežė toliau gyvenanč. Juozas ir Elzė Petrikonijai. Abu Petrikonai ilgą laiką yra būvę choristai, o Elzė ir daugiametė choro pirmininkė. Omahos moterų klubo atstovė Virginija Sičiūnienė prieš sveikinimo dar pridėjo bango maišelį su 25 sidabriniais doleriais, vaizduojančiais metų skaičius.

Vakare Sv. Antano parapijos salėje įvyko jubiliejinis banketas, kuriame pasivaišinta, pasilinksminata, prisiminta choro darbai ir žmonės. Vaisės organizavo Ona Kovienė, talkininkavo Teresė Šalkauskienė, Anelė Zaliauskienė, Jadvyga Gartigienė, Laimutė Antanaitė, Gražina Raškevičienė ir kt. Atidarė pirm. Pranas Kovas, pakviesdamas kun. Leonardą Musteikį sukalbėti invokaciją. Prieš vaišinimąsi buvo prisiminti ir vienos minutės susikauptimui pagerbti choro mirusieji: dirigentas Mečys Lešys; choristai Petras Ribokas, Juozas Sikorskis, Stasys Misiūnas, Algys Povilaitis ir Jonas Starkas. Taip pat prisimintas miręs režisiorius Gasparas Velička, kuris čia yra gyvenęs, su choru bendradarbiavęs. Pirmininkas, padėkojęs visiems prisidėjusiems prie minėjimo rengimo, tolimesniam pravedimui pakvietė Joną Šarką. Vaisių pertraukos metu buvo išklausti sveikinimai, kurių choras susilaukė laiškių, telegramomis ir telefonais. Žodžių sveikino Pranas Toilas ramovėnų vardu ir įteikė piniginę dovaną — 100 dol. Toiliu sveikino Albinas Reskevičius.

Mnėjimo kalbos visur buvo pabrėžiama, kad "Rambynas" Omahoje turi dirbti toliau ir sulaukti augsinio jubiliejaus.

J.D.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET

TEL. — CA 5-7252

RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Jaunuoliška Lietuva ano meto jaunuolių išgyvenimuose

ANAPILIO PAPĖDĖJE

Karolė Pažėraitė

Slame romane aprašo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo metus 1918-1922 mokslus einančio jaunimo nuotaikas, atskleidžia mūsų atmintin daug žinomą ir nežinomą asmenį.

Knyga kainuoja \$5.00. Gaunama "Drauge" ir pas mūsų spaudos platintojus.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. TEL. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois
Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje	25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur	23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje	26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis	16.00	8.50	—	—

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.

This publication is available in microfilm form:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

2858 West 63rd Street

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akuserija ir moterų ligos

Ginekologinė chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446

8007 W. 83 St., Justice, Ill. 599-0500

Prima ligonius pagal susitarimą

Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

2801 West 63rd Street

Kampus 63-600 ir California

Val.: pirm., antr., ir ketvirt., 9 val. vakarų

6 iki 7:30 val. vakarų.

Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.

Pagal susitarimą.

Ofiso tel. 476-4042

Rezid. tel. WALbrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet

antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

TEL. GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirm., ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt., 10-4, Šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Akių Ligos

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

J O K S A

VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street

Pirm., antr., ketvirt., ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ats. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS

489-4441 — LO 1-4606

Jei neatliepia 561-1070

ODOS LIGOS — CHIRURGIA

Ofisai

Ofisai: 2403 W. NORTH AVENUE

5214 N. Western Avenue

Valandos pagal susitarimą

Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečią ir ketvirt. tik susitarus.

DR. TERESĖ KAZLAUSKAS

VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

9755 W. 143 Street

Orland Park, Ill. 60462

Valandos pagal susitarimą

Tel. — 349-0887

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Avenue, Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.

Šeštadieniai 12 ir 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvis gydytojas)

3925 West 59th Street

Val.: pirm., antr., ketvirt., ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštad. 12-2 val. p. p. trečią. uždaryta.

Ofiso telef. RE 7-1168

Rezid. telef. 239-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 4-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-os ir Campbell Ave., kampas)

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. Nuo 3 iki 7 val. p. p.

Tik susitarus

Tel. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKTŲ LIGOS — CHIRURGIA

Ofisai:

PROPAGANDA IR TIKROVĖ

Ant mūsų stalo, redakcijoje, gulį keletas laiškų, kuriuos prišuntė vienas "Draugo" skaitytojas iš Kalifornijos. Laiškai neseni, rašyti pereitą mėnesį. Visi autentiški, lietuvių rašyti. Jų žodžiai labai atsargūs, nes rašantieji gerai žino, kuriuo būdu ir per kurias įstaigas Sovietų piliečių laiškai į užsienį keliauja. Tai gi juos reikia mokėti skaityti. Daug rašoma apie "gerą gyvenimą, nemokamą gydymą" ir būtiniais klausimais. Štai vieno jauno vyro žodžiai, paimti iš jo laiškelio: "Mano, kaip viengungio, ekonomika tokia. Aš baigęs institutą, gaunu 105 rublių mėnesinę algą. Atsakaičius, ir rinkas išmoka 89,75 rublius. Maistas vienam žmogui Kaune kaštuoja 60 rublių. Vienas mažas kambariukas tame pačiame mieste — 25 rubliai. Tiesa, valdiškame name butelis būtų nepalyginamai pigesnis, bet eilės jį gauti skaičiuojamos 10-20 metų. Kaip ten skaičiuotum, pajamų ir išlaidų skaičiai nesusiveda. Tai gi reikia ieškoti antro darbo ir gal kur nors pavyks įsidarbinti naktninui sargu. Gausiu papildomai 60 rublių mėnesiui".

Kitas mūsų tautietis iš Šiaulių rašo: "Retkarčiais, nors tas retai būna, pavyksta gauti užsienio žurnalą. Ta diena — didžiulė šventė. Žurnalai kartais ateina ir paštu, jeigu jais nesužidomi tam tikra įstaiga mūsų didžiosios šalies sostinėje. Oficialiai skelbiama, kad žūrima, kad ir mūsų šalį nepatektų "pornografija" ar kur kita, dar išsėsnė "grafija", kuri galėtų padorų tarybių pilietį iš kelio išvesti".

"Bevertydamas jūsų šalies žurnalus, susidomėjau ten reklamuojamais baldais. Visi skaitytiniai vienągi sutarė, kad jūsų butų interjerai grįžta prie Liudviko XIV laikų. Žurnalų išleidimas, žinoma, nuostabus, spalvos gražios. Bet mes, vartydami žurnalus, ilgiau sustojome prie paveikslukų, kur pavaidinti ant valgomųjų stalų pavyzdžių sudėti valgiai su visomis serviravimo priemonėmis. Tačiau mūsų neapgausite: mes gerai suprantame, kad tokie dalykai yra tikrai reklama ir kad eilinis amerikietis negali įsigyti nei tokių baldų, nei įprakti tokių valgių. Argi gali tai pirkits amerikietis, kai maisto produktai, pagal mūsų spaudoje skelbiamus duomenis, paskutiniui laikui pabrango 48,5 procentais ir jau daugiau kaip 8 milijonai bedarbių stovi eilėje prie maisto produktų?"

"Suprantame gerai, kad visi tie dalykai pas jus skirti ne jums, o tik reklamai, parodai. Kiek panašiai yra ir pas mus. Įvairių parodų vertė mes labai gerai žinome, nes jas pas mus dažnai ruošia. Sakysime, fabrikas pagamina vieną kitą puikų kostiumo eilutę. Tai jau ne tokia didelė problema. Išstatoma į vitrinon. Krautuvė, iš gatvės pusės žiūrint, abai gražiai atrodo. Ir paskui administracija kokį pusę metų džiaugiasi, kaip višta kiaušinį padėjusi. O prekės pirkėjams kaip nėra, taip nėra. Pas jus, dar blogiau..."

"Jūs, žinoma, mėgstate televiziją ir per savo televizorius, be abejo, matote labai gerų prekių pasiūlį. Mes tai gerai suprantame, nes ir mūsų šalies dailius vyrai rodosi per televizorius. Jie aiškina, kad visko yra, visko turime ir rodo prekių

pavyzdžius. Tik tai tie apsnūdę prekybininkai nenori ir nemoka prekiauti. Mums labai gerai žinoma, kad pas jus prekybininkai reikalauja žymiai blogesni. Kai jūs, su išsipūtusiomis nuo dolelių kišenėmis į savo krautuves įžengiate, nieko pirkti ten negaunate. Grįžtate lyg samėnu putas sėmę. O parvažiuojate namo, kaip rašo mūsų laikraščiai, dargi be batų ar be kostiumo. Žinoma, bėpigu, kai jūs vis dėlto važiuojate savo automobiliais — be didesnio vargo galite ir nuogi grįžti..."

"Bet tu nemanyk, kad mes pliki vaikštome ir kad visi nieko neturime. Yra pas mus tam tikras, kad ir neperdaug gausus skaičius, pasiturinčių žmonių. Mano paties doktrėja, būdama aukšto pareigūno žmona, savo amuletus keičia beveik kas savaitę. Netruksta jai ir kitų puošnių pareidų. Matai, pas mus klesti vadinama "mažoji prekyba". Ją galima išreikšti trumpu posakiu: "Tu man, aš tau". O jeigu tu man špyga, aš tau bent dvi atsukis. Tai gi nenusiliai jį smarkiai pakritikuojas, apie jį pasakojama, žinoma, pušiau lūpų, anekdotai ir linksmos pasakaitės. Bet yra faktas, kad su jo mirtimi daugelis jugoslavų lygiai tik nelaimės. Nepaisant visų Josip Broz - Tito silpnybių, jis turi du nuopelnus: mokoje išlaikyti pusiausvyrą tarp gausių ir skirtingų tautybių, kurios iš tradicijos kimba viena kitai į skvermus, ir išlaikė deramą nuotolį nuo Sovietų Sąjungos, apsaugodamas savo kraštą nuo likimo kitų komunistinių kraštų, kurie pasidarė Maskvos satelitais."

Kitas mūsų tautietis iš Šiaulių rašo: "Retkarčiais, nors tas retai būna, pavyksta gauti užsienio žurnalą. Ta diena — didžiulė šventė. Žurnalai kartais ateina ir paštu, jeigu jais nesužidomi tam tikra įstaiga mūsų didžiosios šalies sostinėje. Oficialiai skelbiama, kad žūrima, kad ir mūsų šalį nepatektų "pornografija" ar kur kita, dar išsėsnė "grafija", kuri galėtų padorų tarybių pilietį iš kelio išvesti".

"Bevertydamas jūsų šalies žurnalus, susidomėjau ten reklamuojamais baldais. Visi skaitytiniai vienągi sutarė, kad jūsų butų interjerai grįžta prie Liudviko XIV laikų. Žurnalų išleidimas, žinoma, nuostabus, spalvos gražios. Bet mes, vartydami žurnalus, ilgiau sustojome prie paveikslukų, kur pavaidinti ant valgomųjų stalų pavyzdžių sudėti valgiai su visomis serviravimo priemonėmis. Tačiau mūsų neapgausite: mes gerai suprantame, kad tokie dalykai yra tikrai reklama ir kad eilinis amerikietis negali įsigyti nei tokių baldų, nei įprakti tokių valgių. Argi gali tai pirkits amerikietis, kai maisto produktai, pagal mūsų spaudoje skelbiamus duomenis, paskutiniui laikui pabrango 48,5 procentais ir jau daugiau kaip 8 milijonai bedarbių stovi eilėje prie maisto produktų?"

"Suprantame gerai, kad visi tie dalykai pas jus skirti ne jums, o tik reklamai, parodai. Kiek panašiai yra ir pas mus. Įvairių parodų vertė mes labai gerai žinome, nes jas pas mus dažnai ruošia. Sakysime, fabrikas pagamina vieną kitą puikų kostiumo eilutę. Tai jau ne tokia didelė problema. Išstatoma į vitrinon. Krautuvė, iš gatvės pusės žiūrint, abai gražiai atrodo. Ir paskui administracija kokį pusę metų džiaugiasi, kaip višta kiaušinį padėjusi. O prekės pirkėjams kaip nėra, taip nėra. Pas jus, dar blogiau..."

"Jūs, žinoma, mėgstate televiziją ir per savo televizorius, be abejo, matote labai gerų prekių pasiūlį. Mes tai gerai suprantame, nes ir mūsų šalies dailius vyrai rodosi per televizorius. Jie aiškina, kad visko yra, visko turime ir rodo prekių

pavyzdžius. Tik tai tie apsnūdę prekybininkai nenori ir nemoka prekiauti. Mums labai gerai žinoma, kad pas jus prekybininkai reikalauja žymiai blogesni. Kai jūs, su išsipūtusiomis nuo dolelių kišenėmis į savo krautuves įžengiate, nieko pirkti ten negaunate. Grįžtate lyg samėnu putas sėmę. O parvažiuojate namo, kaip rašo mūsų laikraščiai, dargi be batų ar be kostiumo. Žinoma, bėpigu, kai jūs vis dėlto važiuojate savo automobiliais — be didesnio vargo galite ir nuogi grįžti..."

"Bet tu nemanyk, kad mes pliki vaikštome ir kad visi nieko neturime. Yra pas mus tam tikras, kad ir neperdaug gausus skaičius, pasiturinčių žmonių. Mano paties doktrėja, būdama aukšto pareigūno žmona, savo amuletus keičia beveik kas savaitę. Netruksta jai ir kitų puošnių pareidų. Matai, pas mus klesti vadinama "mažoji prekyba". Ją galima išreikšti trumpu posakiu: "Tu man, aš tau". O jeigu tu man špyga, aš tau bent dvi atsukis. Tai gi nenusiliai jį smarkiai pakritikuojas, apie jį pasakojama, žinoma, pušiau lūpų, anekdotai ir linksmos pasakaitės. Bet yra faktas, kad su jo mirtimi daugelis jugoslavų lygiai tik nelaimės. Nepaisant visų Josip Broz - Tito silpnybių, jis turi du nuopelnus: mokoje išlaikyti pusiausvyrą tarp gausių ir skirtingų tautybių, kurios iš tradicijos kimba viena kitai į skvermus, ir išlaikė deramą nuotolį nuo Sovietų Sąjungos, apsaugodamas savo kraštą nuo likimo kitų komunistinių kraštų, kurie pasidarė Maskvos satelitais."

Kitas mūsų tautietis iš Šiaulių rašo: "Retkarčiais, nors tas retai būna, pavyksta gauti užsienio žurnalą. Ta diena — didžiulė šventė. Žurnalai kartais ateina ir paštu, jeigu jais nesužidomi tam tikra įstaiga mūsų didžiosios šalies sostinėje. Oficialiai skelbiama, kad žūrima, kad ir mūsų šalį nepatektų "pornografija" ar kur kita, dar išsėsnė "grafija", kuri galėtų padorų tarybių pilietį iš kelio išvesti".

"Bevertydamas jūsų šalies žurnalus, susidomėjau ten reklamuojamais baldais. Visi skaitytiniai vienągi sutarė, kad jūsų butų interjerai grįžta prie Liudviko XIV laikų. Žurnalų išleidimas, žinoma, nuostabus, spalvos gražios. Bet mes, vartydami žurnalus, ilgiau sustojome prie paveikslukų, kur pavaidinti ant valgomųjų stalų pavyzdžių sudėti valgiai su visomis serviravimo priemonėmis. Tačiau mūsų neapgausite: mes gerai suprantame, kad tokie dalykai yra tikrai reklama ir kad eilinis amerikietis negali įsigyti nei tokių baldų, nei įprakti tokių valgių. Argi gali tai pirkits amerikietis, kai maisto produktai, pagal mūsų spaudoje skelbiamus duomenis, paskutiniui laikui pabrango 48,5 procentais ir jau daugiau kaip 8 milijonai bedarbių stovi eilėje prie maisto produktų?"

KAS BŪTŲ, JEI MIRTŲ TITO

Maskva vis žinauioja į Jugoslavijos socializmą

Šių metų kovo 9 d. Jugoslavijos laikraščiai išėjo su gedulo apvaisais. Tokie laikraščiai, kaip "Borba", "Vjesnik" ar "Večernja Novost", kurių pavadinimai spausdinami raudonomis raidėmis, tą dieną išėjo su juodomis. Kai anksti rytą masė darbininkų ir tarnautojų skubėjo į darbą, sustoję prie laikraščių kioskų, apstulbo ir nusimė. Pirmoji jų mintis buvo: "Mirė Tito". Tačiau tas jausmas buvo trumpas. Užmetę akį į laikraščių turinį pastebėjo, kad miręs ne 83 metų maršalas, o tik kitas žymus valdžios žmogus, kompartijos Centro Komiteto narys, buvęs partizanas ir didžiausias partijos ideologas Veljko Vlahovič. Visi lengviau atsikvėpė ne dėl to, kad mirė Vlahovič, o dėl to, kad dar nemirė Tito.

Šiandien didžiama jugoslavų linki, kad senasis maršalas pavygėtų dar bent 10 metų. Ne dėl to, kad Tito būtų labai mylimas. Daugelis, žinoma, patyčiai jį smarkiai pakritikuojas, apie jį pasakojama, žinoma, pušiau lūpų, anekdotai ir linksmos pasakaitės. Bet yra faktas, kad su jo mirtimi daugelis jugoslavų lygiai tik nelaimės. Nepaisant visų Josip Broz - Tito silpnybių, jis turi du nuopelnus: mokoje išlaikyti pusiausvyrą tarp gausių ir skirtingų tautybių, kurios iš tradicijos kimba viena kitai į skvermus, ir išlaikė deramą nuotolį nuo Sovietų Sąjungos, apsaugodamas savo kraštą nuo likimo kitų komunistinių kraštų, kurie pasidarė Maskvos satelitais."

Sovietų planai

Bendrai Jugoslavijoje manoma, kad po Tito mirties Sovietų Sąjunga stengsis įsistiprinti Jugoslavijoje, įtraukdama ją į Varšuvos Pakta, ir padaryti iš jos savojo imperializmo įrankį. Tai pati didžiausioji rizika, kurią Jugoslaviai mato "po Tito". Įtraukti į savo įtakos zoną, Maskva turi du kelius: pirmasis — tai "Čekoslovakijos kelias", — krašto karinė invazija tam, kad "išgelbėtų socializmą", kuris gali susvyruoti su Tito mirtimi. Antrasis kelias — vidaus perversmas, kurį gali įvykdyti Maskvos politškai ir finansiskai palaikomos Jugoslavijos grupės, kurios vis puola Tito iš kairės. Aišku, kad tie du keliai gali būti panaudoti abu ir vienu kartu. Jau keleri metai, kaip Tito bando "tvarkyti" savo mirtį, kitaip sakant, paruošti kraštą

savo mirtiai taip, kad jo pasitraukimas iš gyvenimo arenos būtų kuo mažiau skaudus. Senajam maršalui ir jo bendradarbiams tai nedėkingas ir nelengvas uždavinys. Sovietų grėsmė laikoma didžiausiu ateities pavojumi ir todėl visos pastangos nukreiptos į tai, kaip to pavyktų išvengti. Kadangi svarbiausias sovietų argumentas, kai jie nori jėga įsikišti į socialistinio krašto vidaus reikalus, yra pavojus atsivėrusio "socializmo gelbėjimas", tai Tito jau nuo 1971 m. stengiasi tokiu argumentu susilpninti, ir stengiasi ne duoti sovietams argumentų, jog Jugoslavijos socializmas yra pavojus. Tuo galima paaiškinti tam tikras ideologines sritis pagriežėjimas, pasireiškęs krašto gyvenime pastaraisiais metais.

Visuotinė liaudies gynyba

Šių metų vasario 25 d. Tito, kalbėdamas kompartijos centro komiteto posėdyje, yra pasakęs: "Mes esame įsitikinę, kad Sovietų Sąjunga net iš tolo nemano pulti Jugoslavijos, dėl to mes visiškai nebijome". Bet te Tito žodžiai daugiau reiškia, kaip "draugiškų santykių" formulę, o ne autentišką įsitikinimą. Ryškus faktas ir tas, kad šalia politinių manevrų, Jugoslavijos vadai griežėsi ir karinių priemonių, kurios yra suprantamos tik tada, kai priešinasi ne kur kitur, o tik rytuose. Šešiais mėnesiais prasipliusio Čekoslovakijos okupacijos, 1969 m. vasario mėn. Belgrade buvo išleistas įstatymas apie taip vad. "visuotinę liaudies gynybą" (obščinarnodna), kurį paruošė to meto ginkluotųjų pajėgų generalinio štabo viršininkas Viktor Bubanj (staiga miręs 1972 m.).

Pagal "visuotinę liaudies gynybą", trumpu laiku galima suimti mobilizuoti ir apginkluoti milijonus gyventojų tarp 16 ir 65 metų amžiaus. Jie, tinkamai apginkluoti, tuojau gali pradėti partizaninį karą prieš eventualių agresorių. Tuo tikslu kiekvienam piliečiui yra nurodyta, kur randasi jo "gynybos vienetas". Ten yra sukrasti ginklai. Tokie "gynybos vienetai" yra išdėstyti strateginiuose miestų ir kaimų punktuose. Dėvus sutartą signalą, visi turi tuoj pat skubėti į savo "gynybos vienetus" ir išeiti iš jų pavirtę partizanais.

Savo laiku generolas Bubanj paneigė, kad "visuotinė liaudies gynyba" yra nukreipta prieš ku-

ria nors valstybę ar valstybių grupę. Tačiau drauge pabrėžė, kad "dėl daugybės priešingumų, kurie atsirado tarp socialistinių valstybių, mes turime skaitytis su galimybėmis, kad galime būti įtraukti į jų konfliktus". Jis tada padarė užuominą į faktą, kad yra ir tokių valstybių, kurios griežiai jėgos ir hegemonijos politikos, pateisdamos ją "komunistinėmis idėjomis", ir "socialistiniu solidarumu". Nuoroda į Sovietų Sąjungą yra labai aiški.

Neseniai, šių metų sausio m., Belgrade laikraštis "Nedelne Informativne Novine" (paprastai vad. NIN), laikomas vienu iš svarbiausių Jugoslavijos laikraščių, ėmėsi gana keistos iniciatyvos. Jis pakvietė į savo redakciją penkis Aukštosios Karo Akademijos dėstytojus generolus ir pateikė jiems gana paprastą klausimą: "Ką darytume, jei būtume užpulti, ir kaip gintumės?". Šiais laikais, kada visur kalbama apie "atoslūgį", apie "taikingą sugyvenimą", toks klausimas yra neįprastas Europos kraštuose.

Kas galėtų užpulti Jugoslaviją

Pagaliau, kas gali užpulti Jugoslaviją? Nei NIN, nei anie generolai to klausimo nesvarstė sakdami, kad yra susirūpinimas tik bendra apsauga ir gynyba, ką turėjo mintyje tos laikraščio redakcijos diskusijos su aukštais generolais. Generolai kalbėjo apie "visuotinės liaudies gynybos" naudą, nes, kraštą užpuolus dideli ir galingai valstybei, paprastoji kariuomenė nepajėgtų atremti priešą arba sudaryti sunkumų agresoriui.

Tai gi tie penki generolai prileido, kad Jugoslavija gali būti užpulta didelės, galingos valstybės. Bet gal jie turėjo mintyje Jungt. Amerikos Valstybes, nelaukiamo, bet vistiek galimo, pasaulinio karo atvejų? Tačiau ir redakcijos konkretų klausimą apie pasaulinio karo galimybes, generolai atsakė kad dabartiniu momentu pasaulinio masto karas yra neįmanomas. Tačiau yra galimi "vietiniai konfliktai". O Balkanuose vietinį konfliktą gali sukelti tik vienintelė didelė valstybė — Sov. Sąjunga.

Sovietų Sąjungai rūpi paimti į savo "globą" Jugoslaviją ne tik politikai, bet ir kariškai. Nuo to meto, kai Albanija, išstojusi iš Varšuvos Pakto, prisidėję Kinijos skydu, Sov. Sąjunga neteko savo dispozicijoje karinių bazų Viduržemio jūro-

Užsieniečių (oficialiai juos vadina svečiais) darbininkų demonstracijos Kaselyje, Vakarų Vokietijoje. Jie reikalauja aukštesnių atlyginimų ir lygių teisių su vokiečiais.

je. Jugoslavija su savo ilgą ir išraištingą pakrantę, pridengta tūkstančių salų - salelių, būtų puiki vieta Sov. Sąjungai įsirengti karines bazes. Jau 1973 m. spalio mėn., arabų - žydų karo metu, Tito buvo priverstas leisti sovietų orlaiviams, gabenantiems arabams ginklus, naudotis Jugoslavijos aerodromais. Be to, prisiminkime, kad 1974 m. vasario mėn. atskleidė Čekoslovakijos generolas Jan Sejna, pabėgęs iš savo krašto 1968 m. Pagal jį, sovietų generolai turi išdirbtą planą okupuoti Jugoslaviją per Austriją su kariniais daliniais, kurie išdėstyti Čekoslovakijoje, kai tik numirs Tito. Tai taip vad. "Polarka planas". Visa tai pakanka drumsti miegą Tito ir jo bendradarbių, kurių rankose yra Jugoslavijos likimas.

Paskutiniu metu Tito pasiūto užgautas ir paniekintas iš Sov. Sąjungos pusės, kai sovietų generolai, minėdami trisdešimties metų Hitlerio sutruškinimą, išskaičiavę Raudonosios armijos ir jos vadų nuopelnus, nežodžiu nepamėnė, kiek prie to prisidėjo Tito ir jo partizanai Jugoslavijoje. Toks Tito "pamiršimas" sukėlė Jugoslavijos spaudoje reakciją, tačiau sovietai ir toliau Tito ignoruoja. Tas rodo, kad tarp socialistinių Sov. Sąjungos ir Jugoslavijos valstybių "draugystė" jau nėra tokia šilta. Taip yra dabar. O kas bus, kai numirs Tito? J. V.

APIE EUROPOS TARYBĄ

Europos Taryba yra daug nusipelnusi laisvės ir žmogaus teisių apsaugojimo srityje, rūpinamasi Europos tautų socialinėmis problemomis, ginama darbininkų teises, auklėdama jaunimą, teikdama pagalbą mažiau turtingom tautom ir ugdydama moralines vertybes, kuriomis turi būti pagrįstas žmonių

bendruomeninis gyvenimas. Europos Tarybos veikla žmonių gerovei kelti pilnai sutampa su katalikų Bažnyčios tikslais. Tai pažymėjo Popiežius Paulius VI. audiencijoje priimdamas Europos Tarybos Patariamosios Asamblėjos narius. Priminę Europos Tarybos įsisteigimą lygiai prieš dvidešimt šešerius metus ir jos veiklos plėtimąsi, vadovaujant tokiems žymiesiems valstybininkams, kaip Alcide De Gasperi, Robert Schumann ir Konrad Adenauer, Paulius VI pažymėjo, jog Europos Tarybai atitenka labai svarbus vaidmuo, kuriant suvienytą Europą. Siekdamas šio tikslo, Taryba dirba už visų žmonių ir tautų susitaikinimą. Tai gi ir šioje plėtimėje jos darbas sutampa su Bažnyčios tikslais, ypač šiais šventaisiais metais. Europos Taryba buvo oficialiai įsteigta Londone 1949 metais gegužės 5 dieną. Jos pagrindinis uždavinys yra — ugdyti savo narių tarpe didesnę vienybę, bendromis paslaugomis siekiant Vakarų civilizacijos idealų. Europos Tarybos žinioje veikia komisija, besirūpinanti Taryboje neatstovaujamų kraštų reikalais. Į šios komisijos posėdžius ne kartą buvo pakviesti ir lietuvių atstovai, kurie padarė pranešimus apie Lietuvos dabartinę padėtį.

ATVYKUSIEMS IŠ UZ GELEŽINIS UZDANGOS

Atvykusieji iš už geležinės uždangos prašomi pranešti kokiose komunistų kalėjimuose, kokiose vergų darbo stovyklose yra gaminiai kokie gaminiai ar iš kasyklų kasami. Informacijos reikalingos laisvės pastangoms. Jas prašo atsiųsti ilgai kalėjimuose kankintas, o dabar uoliai kovą prieš komunistinę priespaudą vedas Rev. Wurmbrand, P. O. Box 11, Glendale, Ca 91209.

Sovietinė tikrovė Vilniuje

VILNIEČIO DIENORAŠTIS
SALOMAS JOSMANAS

Vilnius, 1964 metų gruodžio 12

Kaziukas visiškai ne beprotis. Tai nustatė medicininė ekspertizė. Iš jo atėmė pažymėjimą, ir dabar jis protingas. Protinę Kaziuką teisia. Protingas Kaziukas vagis. Kai Kaziukas buvo beprotis, jis vogė dėžes su žaislais ir perduodavo jas į parduotuves pardavėjams. Pardavėjai parduodavo dėžes, o laimikį pasidavė. O dabar viskas paaikškėjo, nes vienas pardavėjas Kaziuką išdavė. Leonas, Algis, Valka ir aš nieko apie Kaziuko reikalus nežinojome. Jis vogė vienas. Pasilikdavo po darbo ir permesdavo dėžes per tvorą. Įsitikinęs, kad mes čia niekuo dėti, milicija paliko mus ramybėje.

Mes sėdime perpildytoje fabriko aktų salėje. Leonas, Algis, Valka ir aš. Vyksta teismas. Teisia protinę vagį Kaziuką. O mums jis po senovei Kaziukas — beprotis, vyresnysis krovėjas, mūsų tiesioginis viršininkas. Man jo gaila. Kaziukas geras. Net gi dabar, kai pripažino, jog jis protingas.

Draugiško teismo pirmininkas — vietos komiteto pirmininkas. Kiti teisėjai — konstrukcijos biuro vir-

šininkai. Juos išrinko liaudis. Jos tarpe buvo ir Kaziukas. Tada jis dar buvo beprotis, ber rinkimuose dalyvauti privalejo. O dabar tie, kuriuos jis išrinko, ji teisia.

— Papasakokite apie tai, kaip jūs priėjote prie tokio gyvenimo, — prašo Kaziuko teismo pirmininkas.

Kaziukas pakyla. Kosteli. Ilgai mąsto, nuo ko pradėti. Ir sako:

— Iki kokio tokio gyvenimo? Salėje juokiasi ir šnabžda:

— Beprotis, ko iš jo norėti.

Teismo pirmininkas vėl sako:

— Nėkrėskit juokų. Papasakokite, kaip tapote vagim.

— Aš ne vagis, — atsako Kaziukas.

— Kas gi jūs, jei ne vagis, — klausia pirm-

ninkas šyptelėjęs.

— Aš Kaziukas — beprotis, sandėlio vyr krovėjas.

Pirmininkui vargu pasiseka nuraminti mirštančią iš juoko publiką.

— Jūs normalus — tai nustatė medicininė ekspertizė, — pirmininkas parodo pažymėjimą.

Staiga Kaziukas šaukia, kreipdamasis į auditoriją:

— O kur mano senasis pažymėjimas? Ten parašyta, kad aš beprotis.

— Tas pažymėjimas jau paseno, — paaiškino teismo pirmininkas. — Pakartotinė ekspertinė pripažino jus normaliu. Pasakokite.

— Nepasakosiu. Kaziukas sėda į savo vietą.

Pirmininkas sklando bylą ir, suradęs reikiamą lapą, skaito: liudininko piliečio Kiaušinio parodymai.

— 1964 metų bėgyje pilietis Kaziukas teikdavo mūsų parduotuvei dėžes su žaislais. Viso priėmiau iš

tus pinigų pasidalindavau su Kaziuku. Po šiuo prisipažinimu pasirašau. Kiaušinis.

— Štai. Jūsų bendrininko, liudininko Kiaušinio parodymai, — pirmininkas rodo popieriaus lapą. Kaziukas į jį net nežvilgtelėjo. Tik tarė:

— Kvailys jis, o ne bendrininkas.

— Ar prisipažįstate dabar, kai visi kaltinimai prieš akis? — klausia pirmininkas.

— Ne, neprisipažįstu, — šaukia. — Koks aš nusikaltėlis, gerieji žmonės? Uždirbu 120 rublių į mėnesį. 20 rublių mokesčių. Lieka šimtas. O namie ligota žmona ir trys vaikai.

— Jūsų vyresnysis sūnus dirba, — pertraukia jį vienas liaudies tarėjų.

— Jis su mumis negyvena, — atsako Kaziukas.

— Kodėl?

— Su boba susidėjo ir išėjo.

— Tęskite, — prašo pirmininkas.

— O ką čia bepasakosi? Ar galim mes keturiose pragyventi iš tos šimtinės? Ar galim? — jūsų klausiu.

— Jei jūsų sunki padėtis, galėjote kreiptis į vietos komitetą, — sako teismo pirmininkas.

— Tai gi, nusiviepiu Kaziukas, — į vietos komitetą. Jūs pinigų duotumėt?

— Duotume, jeigu užsitarautum, — atsako pirmininkas.

— Kiek duotumėt?

— Apie dvidešimt rublių.

— Kas mėnesį?

— Ne. Kartą per metus.

Kaziukas garsiai juokiasi.

— O ką gi aš nusipirksi už tą "lysną" rublį. Ką? Duonos kepalą ar saulėgrąžų stiklinę? O iš žaislų aš nors gyventi galėčiau, ir nemirti iš bado. Nors vaikus aprėngčiau.

(Būna daugiau)

STALINAS PASITIKĖJO TIK HITLERIU

"Jis nepasitikėjo savo motina, vaikais, generolais, bet pasitikėjo vienu žmogumi, tik vienu, o tas žmogus buvo Adolfas Hitleris. Stalinas džiaugėsi jo laimėjimais. Visos moterys turgy aikštėse pranašavo, kad Hit-

leris puls Rusiją. Stalinas netikėjo. Daug netrukio, kad Hitleris būtų nutraukęs Stalinui galvą".

Solženecynas

— Motinos rankos yra padarytos iš dieviško švelnumo, o saldius miegas laimina vaiką, gulintį jose.

V. Hugo

ŽODŽIAI IR DARBAI

ZIGMAS GRIBINAS

Gražbylostė yra viena iš daugelio priemonių, kurią mėgsta panaudoti politikai naujais pasiekėjams patraukti. Ši priemonė yra efektingiausia tarp tų žmonių, kuriems gražbylostės turinys yra arčiausia prie širdies. Komunistiniai gražbyliai taip ir ieško, ko žmonės trokšta, kuo jie nepatenkinti, kad galėtų save pristatyti kovotojais už jų gerovę, kad išgytų juose pasitękėjimą. Nere tai prie pažadų pridėdama ir konkretaus darbo žmonių norams patenkinti, tačiau viso to tikslas yra, pasitękėjimą įgyti ir tinkamai progai atėjus, tuos pačius žmones paversti ir panaudoti vien tik partijos tikslams. Panašia linkme veikia Rusijos, Kinijos ir kitų kraštų komunistų partijos, lygiai taip pat šį klasinį komunistų metodą vartoja dabar Portugalijos komunistai.

Šio metodo efektyvumą suprantanti ir naudoja taip pat ir Amerikos politikai. Vienos dainų šventės metu amerikiečių politikas, tuo metu kandidatus Senatui vietoje mums gerai pažįstamo ir mums labai palankaus seno demokrato, sugėbėjo nutiekti šventės progą pasakytoje kalboje lietuvius, besitinkintus iš taurių konservatoriškai nusiteikusių respublikonų griežtesnės politikos Sovietų atžvilgiu, taip stipriai, kad didžiulė susirinkusiųjų minia stovėdama sukėlė kandidatui entuziastingas ovacijas. Yra visiškai aišku, kad tuomet rinkimuose mūsų pačių balsai prišidėjo prie senojo mūsų draugo pralaimėjimo ir jo vietos užleidimo visiškai nepažįstamam naujokui. Lietuvių tarpe kursavo nuomonė, kad naujasis senatorius pasuks mums nepalankia kryptimi riedintį politinį vežimą 180 laipsnių kampu ir kuo efektyviausiai prisidės prie mūsų pavergtos tėvynės iš okupanto išvadavimo. Kaip skaudžiai teko nusivilti, kada prasidėjęs debats dėl konsuliarinės sutarties su Sovietais naujasis mūsų Tėvynės laisvės "čempionas" balsavo už konsulatų įsteigimą. I laiška, kuriame jam buvo priminta sena lietuvių patarlė: "neik su velniu oboliu, liksi be obuolių ir be maišuko", šis politikas atsakė, kad Amerika turi pakankamai F B I agentų, kurie Sovietų subversyvinius veiksmus sugebės susekti ir juos anuliuoti. Jei būtų geriau pažinę ir pastidiję komunistų metodus, gal būtų pramėtę ir dabartines jų pastangas valstybės saugumo institucijas diskredituoti iki to laipsnio, kad patys krašto teisngumo ir egzistavimui organai, tariamųjų civilinių laisvių vardan, suparalizuos tu institucijų darbą. Šis respublikonų "konservatorių" daugeliu atvejų išėjo balsuoti mums nepalankia prasme, tačiau jo priklaušomumas partijai, kurį įsinejo į teisėms žmonių mintyse skaitoma konservatyvų, dar ir dabar šiam politikui teikia pirmenybę.

Argi nevertėtų pafliutuoti ir su tais, kurie kad ir priklausio liberaliai demokratų partijai, bet mūsų atžvilgiu pasisako be galo jautriai? Illinois valstijos senatorius — demokratas — nepagalio laiko atsakyti į jam siunčiamus piliečių laiškus originaliai, su asmeniškumo gaida, maloniai, įžvalgiai. I laiška, prašanti jo intervencijos Sovietų valdžioje dėl išleidimo vieno mūsų pabėgėlio šeimos, senatorius savanoriškai užsiminė apie visos lietuvių tautos kančias sovietiškoje vergijoje ir pažadėjo kuo galėdamas padėti. Neseniai senatoriui buvo pasiūstas laiškas Pabaltijo kraštų Sovietams nepripažinimo reikalu. Gautas atsakymas įdomus visiems lietuviams ne tik laisvajame pasaulyje, bet ir pavergtoje tėvynėje. Štai tas laiškas.

"Ačiū jums už parodymą de-

mesio ir susirūpinimo, kurį išskaičiau Jūsų laiške. Mes visi žinome apie Pabaltijo žmonių kančias nuo tos juodos dienos, kada iš jų nelaimingų tėvynių buvo atimta nepriklausomybė, bet mes visi taip pat tikimės, kad nepertoli tas laikas, kada laisvė triumfuos.

Kaip Jūs jau žinote, Kongrese šiuo metu yra pateiktas įstatymas, kuris skelbia:

Kongrese yra sutarimas, kad (1) Jungtinių Amerikos Valstybių delegacija Europos Saugumo Konferencijoje neturi pripažinti Estijos, Latvijos ir Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą, ir (2) kad Jungtinių Amerikos Valstybių nusistatymas įjungimo nepripažinti pasilikti ir ateityje".

As nesu tikras ar ši procedūra yra pati efektyviausioji priemonė, kuri priartintų visų pagedaujančią dieną. Tačiau aš, žinoma, ir toliau darysiu viską ką galiu ir stebėsiu, kad mūsų valstyvės vadovybė prisimintų Pabaltijo žmonių blogą padėtį ir padarytų visą, kad palengvintų jų našta. Aš manau, kad su Sovietų Sąjungos atstovais mes turime susitikti ir kalbėtis atsargiai, nes normalūs santykiai taikai ir bendram ekonominiam gerbiui gali būti naudingi.

Šiuo būdu per "detantę" aš tikiuosi mes galėsime pasiekti kai kurių ekonominių laimėjimų ir galėsime paspausti Sovietus pakankamai, kad užtikrintume laisvės palaimą prispaustiesiems žmonėms, priskiriant prie šių taip pat ir pabaltiečius. Neseniai aš buvau įstatymo projekto autorius, kuris nustatytų Jungtinių Valstybių kreditų Sovietų Sąjungai ribą. Man atrodo, kad tai ir būtų bendroji linija, pagal kurią mes įstengtume siekti savo siekių Sovietų Sąjungoje. Siekiai, aišku, turi įjungti laisvę Pabaltijo kraštams".

Mūsų pareiga pasistengti, kad šie gražūs žodžiai nepaliktu vien gražbylostę. Jei rašantis rado noro juodu ant baltos dokumentuoti visus šiuos pareiškimus Pabaltijo atžvilgiu, įteigti jį pripažinti reikala "paspausti Sovietus pakankamai, kad užtikrintume laisvės palaimą prispaustiesiems žmonėms, priskiriant prie šių taip pat ir Pabaltiečius", tai reikėtų tikėtis, kad jis pasakė daugiau ir nuosirdžiau negu senatorius Jackson, kuris derybose tikiai apie žydų būklę Sovietijoje tekalbėjo. Jei rašantis išdrįso raštu dokumentuoti išreikštus sentimentus, tai kodėl gi neužsukti pas jį asmeniškai kabinetą ir neužsitikrinti jo palankumo ir konkrečios paramos mums rūpimoje ir vedamoje kovoje už Lietuvos laisvę? Jau dabar turime keletą nuosirdžių draugų ne vienoje valstijoje, kurie efektyviai dirba mūsų labui, bet draugų niekad nebus per daug. Ypač jei jie pas mus ateis iš įvairiausių kryptų. Mūsų veiksniai turėtų užmegsti artimesnius santykius su tais, kurie jau kalba mums palankia prasme. Būdami tinkamai užangažuoti, gal būt, pradės ir dirbti dėl mūsų tėvynės laisvės intensyviau, ne tik kalbėti. Mes tik dabar aiškiai suvokėme reikala į šią dirvą giliai suleisti noragus.

ARKLYS KLAUPIASI

— Mrs. Carol Bennett, Riverview Fla., labai mėgsta jojimo sportą. Ji turi savo jojimo arkli, kurį labai myli. Prieš 4 metus ji buvo ištikta paralyžiaus per juosmenį. Tačiau jodinėjimo sportą ji tęsia. Arklys atsiklaupia ant keturių kojų leisdamas Mrs. C. Bennett atsistoti ant jo. Pajodinėjus 15 minučių arklys vėl atsiklaupia leisdamas savo poniai nultipti žemyn, sukinėdamas savo galvą, akis saugoją, kad jo šeimininkė nesusižeistų.

LB Lemonto, Ill., apylinkės gegužinėje iš kairės: PLB valdybos pirm. inž. Br. Nainys, Lemonto lietuvinis mokyklos direktorius inž. Vytas Kamantas ir buvusi direktorė Julija Cijūnienė.

LAIŠKAI "DRAUGUI"

KAS YRA TIKRASIS AUTORIS

"Draugo" balandžio 30 d. numerio buvo paskelbtas Rimo Česonio rašinys, kuriame, tarp kita ko, rašoma, kad nepriklausomoje Lietuvoje žurnalistų sąjunga, norėdama paskatinti piliečius užsakyti laikraščius, paskelbė varžybą pasiūlyti, kiek galima trumpesni posaki, kaip būtų paskatas užsakyti laikraščius. Varžybas laimėjo mjr. Petras Ličkus, pasiūlęs šūkį "Laukiniai laikraščiai neskaityti".

Mano turimomis žiniomis tą šūkį sukūrė agronomė Janė Urbonavičiūtė, gyv. Plauginėlių dv. Viduklės valsč., Raseinių apskr. Tą konkursą buvo paskelbęs "Ūkininko Patarėjas" ir buvo paskyręs pirmą premiją šimtui litų. Šią premiją ir laimėjo agr. Janė Urbonavičiūtė, sukurdamą šūkį "Laukinis žmogus laikraščio neskaityti".

Rusams užėjus agr. Janę, jos sesuo Ona ir motina Johana buvo išvežtos į Sibirą. Aš tuomet pas Urbonavičiūtę Plauginėlių dv. buvau ūkvedžiu. Aš tą dieną nebuvau namie, gal ir mane būtų išvežę. Buvau išvažiavęs su darbininkais prie Raseinių ir aerodromą žemių vežti. Grįžęs radau naują pona — žydėlį iš Viduklės. Vėliau aš radau laikraščio iškarpa, straipsnius su to konkurso aprašymu.

Antanas Marmas

NAPOLEONO PENKTADIENIAI

Napoleono gyvenime nemąža reikšmės turėjo penktadienis. 1779 m. balandžio 23 d., penktadienį, jis įstojo į karo mokyklą.

1799 m. gruodžio 13 d., penktadienį, jis buvo paskirtas pirmuoju konsulu.

1804 m. gegužės 18 d., penktadienį, jis pasidarė imperatorium.

1815 m. rugpjūčio 11 d., penktadienį, jis buvo išstremtas.

1838 m. gegužės 7 d., penktadienį, jis mirė.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuom. 4 kamb. butas 3-me aukšte iš priekio. 2 gariniai pečiai apšild. Suaugusiems. Jokių gyvulių. Bridgeporte, arti bažn. 376-3951

RIDGE TERRACE APTS.

Fireplace Dishwasher
Large ultra-designed
AWARD KITCHEN
Bus and train in front of bldg.
Master 1 and 2 bedrm.

W/dressing closet, paneled liv. rm., fully eqpt, dpry rods, dishwasher, disposal, oven & rfrg. All rooms exceptionally large. Heat included. \$210 — \$240 per mon.

10306 Ridgecland avail. now.
TEL. 424-7937

MISCELLANEOUS

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
Gerų prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, baldai, televizijos, dolerų sertifikatai, maistas, akordeonai. 2606 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629. TEL. — WA 5-2787.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave. 778-2233

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kai nos visiems priimamos

Biznieriams apsimoka skelbtis dienraštėje "Drauge".

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th Street Tel. LA 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING SPACE

VALANDOS: SEPTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. — Trečiad. uždaryta

ANTRAD. ir PENKTAD. — 9 v. r. iki 5 v. vak.

PIRMAD. ir KETVIRTAD. — 9 v. r. iki 5 v. v.

7 1/4 % Mokamas už 6 m. sertifikatus. Minimum \$1.000

6 1/2 % Mokamas už 1 m. sertifikatus. Minimum \$1.000

5 1/4 % Mokamas už investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.

Dividendai mokami kas 3 mėnesiai.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Planuame ir rankuojam. visų rūšių grindis
A. BUBNYS — Tel. RE 7-6168

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Įvairių prekių pasirinkimas, moto ciklai, baldai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
OOSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Muz. Faustas Strolia Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje apdovanojamas už veiklą su jaunimu. Dovaną įteikia Frank Zapolis.

ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGOS CENTRO VALDYBOS ŽINIOS

1975 m., vasario 22 d. penktą dieną šio meto studijų dienas. Vytautos Zagarskis iš Clevelando, yra suorganizavęs komitetą, kuris yra atsakingas paruošti programą Studijų dienoms. Komiteto sudaro: Vytautas Zagarskis, Marytė Idzelytė ir Ramūnas Švarcas. Centro valdyba rūpinasi skelbimais ir ryšiais su studentų klubų pirmininkais. Studijų dienos įvyks liepos 11-13 dienomis Kent State Universitete, kuris yra arti Clevelando. Studijų dienų tema Šiaurės Amerikos Lietuvių studentų sąjungos 25 m. sukaktis. Kaina šitam suvažiavimui bus 25 dol. Į tą kainą bus įskaitoma nakvynė, maistas ir registracija savaitgaliai.

Komitetas pasirodė labai aktyvus ir rūpinantis suvažiavimo reikalais. Šio komiteto nariai yra tie patys kurie ruošia metinę slidinėjimo savaitę Quebec Laurentian kalnuose. Jie yra pasižymėję ir patyrę organizatoriai. Nariai ieško patalpų viešbučiuose dalyvausiantiems ir netik nakvynė, bet ir šokiams ir kitiems suėjimams. Numatytas šeštadienio vakaro iškilmingas balsus bus laikomas "Ritz-Carlton" viešbutyje, kuris yra žinomas savo gražumu ir ištaigingu.

Būdami Montrealyje, centro valdyba jautėsi lyg namuose Montrealečiai maloniai ir širdingai priėmė pavaišino ir aprodė miesto gražesnes vietas. Visas savaitgalis buvo labai smagus ir gerai suorganizuotas. Grįžome įtikinti, kad suvažiavimas bus gerai paruoštas. Linkime jiems daug daug sėkmės, kad jų darbas nebūtų labai sunkus, kad viskas gerai pasisektų.

Centro valdyba sveikina du naujai įsikūrusius studentų klubus, tai Northern Illinois universitete, kur pirmininkas yra Rimantas Genėsis ir Guelph universitete, kurio pirm. yra Paulius Kuras.

Chicago's Altos, Amerikos Lietuvių taryba, kreipėsi į centro valdybą, kad mes jiems pristatytume tris atstovus iš Šiaurės Am. Lietuvių Studentų sąjungos. Taip buvo planuose prieš dešimt metų, bet kai studentų veikla susilpnėjo tai ir nebuvo paskirta. Altos norėtų atnaujinti studentų balsą. Išrinkti atstovai Milda Kupcikevičiūtė iš Chicago, Vytautas Zagarskis iš Clevelando ir Danguolė Antanelytė iš Omahos.

Per perieitą 1974 m. Šiaurės Amerikos Lietuvių studentų sąjungos suvažiavimą, kuris įvyko Toronte, buvo pasiūlyta paruošti du susitikimus į metus, o ne tik įprastą tradicinį metinį suvažiavimą. Tad šiomet taip ir bus. Vienas suvažiavimas, vadinamas "Studijų dienos", įvyks rimtesniam sąjungos reikalui aptarti, o antras, vadinamas kaip ir ankščiau "suvažiavimas", įvyks susipažinimo ir pasilinksminimo reikalams. Be to šitam suvažiavime bus išrinktos naujosios valdybos.

1975 m., balandžio 12 d. atvyko dalis komiteto, kuris ruošia

MŪSŲ KOLONIJOSE

Gibbstown, N. J.

MIRĖ DR. J. LAURUŠONIS

Staiga mirė II pasaulinio karo veteranas dr. Jonas Laurušonis, 61 metų, gyv. 319 W. Broad St., Gibbstown, N.J. Gimęs Bayonne, turėjo savo kabinetą nuo 1946 m. Buvo kariuomenėje majoras, 3rd Armored Division medicinos korpuso. Buvo prezidentas Gloucester County Medical society, priklausė medicų klubui. Underwood Memorial West Jersey ligoninėje, Camden, N.J. Buvo gydytojas St. Michaels katalikų mokyklos, didelių imonių Hercules Corp. Gibbstowne, Monsanto Corp. Bridgeporte. Dr. Laurušonis priklausė St. Michaels Mutual klubui, Ben Franklin instituto muziejui, Natural Science, Phila., muziejui ir kt. Dr. Laurušonis paliko žmoną Edną Marčiūskaitę, dukterį Valeriją, kuri gyvena Chicagoje, sūnų Drew, lanko universitetą Willowne, Pa. Laurušonis palaidotas Paulsboro, N.J., po pamaldų St. Michael R.K. bažnyčioje per šimtas mašinų lydėjo gydytoją į kapines. Giminių buvo suvažiavę iš visur.

Pietūs buvo vakare rezidencijoje. Žmona, dukteris ir sūnus uždėjo gėles iš savo daržo ant jo grabo, kurias jis sodino ir mylėjo. Ilsėkis ramybėje.

Nijolė

Hartford, Conn.

LITUANISTINĖ MOKYKLA GRAŽIAI SUVAIDINO "PELENĘ"

Šiais metais Hartfordo, "Svyturio" lituanistinė mokykla švenčia savo mokslo ir darbo 25-rių metų sukaktį. Tai suakciai atžymėti gegužės 4 d. L.A.P. klubo salėje mokykla suvaidino Paulinos Kalvaitienės sukurta — scenai pritaikyta 3-jų veiksmų vaidinimą "Pelenė".

Vaidinimą yra surengę šios mokyklos mokytojai: V. Aleksandra vičiūtė, kun. V. Bitinas, A. Dzikienė, D. Dzikienė, K. Raškevičienė, D. Šliogerytė, A. Vitėnaitė, B. Zabulienė ir muz. J. Petkaitis.

Vyriausio šio vaidinimo veikėjai buvo šie: Pelenė — Danutė Raškevičiūtė, pamotė — Ramona Liaukutė, karalius — Paulius Brazdžionis, karalaitis — Paulius Nenortas, Laumė — Verutė Kodytė, juokdarys — Rimas Dapkus, katinas — Romas Zabulis, virėjas — Linas Simonaitis, dirgantas — Andrius Banevičius, kviesliai, pažai, pelės, damos, kalvalieriai, visi 33 mažieji vaidintojai.

Stasė ir Petras Petrušaičiai Felicija ir Lionginas Pliūros

Vienos Kardinolas Arkivyskupas

FRANZ KOENIG

apie V. Bagdanavičiaus knyga

The Cultural Wellsprings of Folktales

rašo:

"Kaip religijos istorijos specialistas aš galiu paliudyti apie šio rinkinio įdomumą ir svarbą moksliniam šios srities darbui. Jūsų aiškinimai yra išimtinės vertės."

Si knyga yra vertinga priemonė supažindinti kitataučius su senąja lietuviška kultūra.

Apie tai Kardinolas rašo: "Žvalgydamasis po jūsų knygą kiekvienas ras, kad Mironas Eliade'as pareiškimas jog lietuviška tautosaka yra turtingiausia Europoje, pasitvirtina."

Knyga gaunama Draugo. Ji kainuoja \$6.00

Šio vaidinimo turinį sudaro tai, kad pamotės ujamą, skriaudžiamą, darbais sunknamą ir, kaip ji pati sako, nešvari, pelenuota mergaitė Pelenė, gavusi iš Laumės sidarbro drabužius, išteka už gražaus karaliaučio.

Mokiniai vaidino puikiai; lietuvių kalba be akcento. Vaidinimo žiūrėjo daug žmonių. Buvo atvykęs iš Bostono ir šio vaidinimo autorė Paulina Kalvaitienė, kuri dirba Bostono lituanistinėje mokykloje.

Pabaigoje tėvų komiteto vardu Danguolė Banevičienė padėjo visiems ir visoms mokytojoms už idėją didelį darbą, priminė ankstesniųjų mokytojų darbą ir paprašė visus esamus ir buvusius mokytojus ateiti į priekį. Jiems buvo prisegta po baltą gėlę. Taip pat kalbėjo padėjo ir visiems tėvams ir svečiams už gausų atsilankymą.

Hartfordo, "Svyturio" lituanistinės mokyklos vedėja Dalia Dzikienė pristatė visus vaidintojus ir pareiškė mokyklos ir tėvų komiteto vardu jiems už gražiai suvaidintą veiklą padėką. Šia

proga Alfonsas Burneika Daliai Dzikienei įteikė, kaip daromą, Vytauto Alanto dviejų tomų knygą "Sventaragi".

Pažymėtina, kad prieš 25-rius metus, įsikūrus Hartforde lituanistinė mokykla, tokie vaidinimai buvo rengiami savuose Sv. Trejybės lietuvių namuose. Deja, tie namai nugriauti, sklypas parduotas. Dabar Hartfordo lituanistinė mokykla dirba svetimos mokyklose, jas nuomodama, o šis vaidinimas buvo suvaidintas dar lietuvių namuose — L.A.P. klube, kuris yra lietuvių pažiba Hartforde.

Jonas Bernotas

KRAUJO DAVIMAS NERIZIKINGAS

Gydytojų sąjunga AMA savo biuletenyje skelbia, kad sveikam žmogui nėra jokios rizikos duoti kraujo. Kiekvienas sveikas žmogus tarp 17 ir 66 m. gali tai daryti. Davus pantį kraujo, sveikas organizmas jau per 10 dienų atstato randonųjų kraujo rutuliukų kiekį, o geležies kiekis organizme atstatomas per 2 mėnesius.

Mylimai Motinai Lietuvoje mirus,

jos sūnų

ADOLFA PUPELĮ

jo žmoną Jadžę ir dukrą Laimą nuširdžiai užjaučiame.

Bronė ir Juozas Vadopalai

Mylimam tėveliui, buv. Lietuvos kariuomenės pulk. lt. n.

A. + A. VLADUI STANIULIUI mirus,

likusius didžiąją liūdesy jo dukrą ANGELĄ KULNIENĘ ir sūnus TEODORĄ ir VITULĮ su šeimomis nuširdžiai užjaučiame.

K. Vygantų šeima

ANTANAS CIBIRKA

Gyveno 7225 So. Sawyer Avenue, Chicago, Illinois. Mirė gegužės 17 d., 1975 m., 1:40 val. ryto, sulaukęs 61 m. Gimė Lietuvoje, Kauno apskrityje, Veiverių miestely. Amerikoje išgyveno 24 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Ingeborg (Garske), 4 dukterys: Monica Heilman, Regina, Donna ir Suzan. 2 sūnūs Antanas, marti Joyce ir David, 2 anūkai Michael ir Billy Heilman, sesuo Bronė Petrela, švogerių Aleksas ir šeima, ir kiti giminių, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas pirmadienį, 4 v. popiet Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave. Laidotuvės įvyks antradienį, gegužės 20 d. iš koplyčios bus nulydėtas į šv. Marijos kapines. Nuširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, dukterys, sūnūs, marti, anūkai ir kiti giminių.

Laidotuvių direkt. Mažeika-Evans, Tel. RE 7-8600.

PUKI DOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

Išleido

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Naujasis Testamentas yra praktiško formato įrisas kitiems viršelis. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba Meceno dėka laida parduodama prieinama kaina.

Gaunama "DRAUGO" knygyne

Kaina — \$5.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiui ir perstatimui: (kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Perskaite "Draugą". duokite jį kitiems.

DRAUGAS, pirmadienis, 1975 m. gegužės mėn. 19 d.

5

JOHN F. EUDEIKIS

(Buv. daugelį metų Laidotuvių direktorius)

Gyveno Oak Lawn, Illinois.

Mirė gegužės 16 d., 1975 m., 9:30 val. vakare.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Emily (Rudauskaitė), dukterė Dorothy Jakubs, 2 anūkai John F. Jakubs su žmona Marie ir Deborah Jakubs, 3 seserys: Emma Shukys, Bertha Lauraitis ir Pauline Forsberg, 2 broliai Joseph su žmona Margaret bei šeima ir Anthony su žmona Myrtle ir šeima, ir kiti giminių, draugai ir pažįstami.

Velionies sūnus buvo miręs a. a. John F. ir žentas a. a. dr. Stanley Jakubs.

Priklausė Funeral Directors Services Association.

Kūnas bus pašarvotas pirmadienį, 5 val. popiet Eudeikis-Daimid-Gaidas koplyčioje, 4330 So. California Avenue.

Laidotuvės įvyks antradienį, gegužės 20 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapiją, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, dukterė, anūkai, seserys, broliai ir kiti giminių.

Laidotuvių direkt. G. Daimid ir D. Gaidas, Tel. 523-0440.

Laidotuvių direktoriai

MAZEIKA & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktoriai

DOYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6877

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1133-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpe 2-1063

APILINKI MUS

× Vysk. Vincentas Brizgys gegužės 30 d. 10:30 v. atšaus šv. Mišias prie prel. M. Krupavičiaus paminklo ir pašventins paminklą šv. Kazimiero kapinėse.

× Marijonų bendradarbių Chicago apskrities susirinkimas įvyks šį trečiadienį, gegužės 21 d., 7 val. v. vienuolyno svetainėje prie "Draugo".

× JAV LB Kultūros taryba paruosė Kultūros tarybos taisyklių projektą. Šis projektas išsiuntinėtas tarybos nariams ir bus svarstomas bei tvirtinamas trečioje tarybos sesijoje Clevelande birželio 20-21 dienomis.

× Lietuvių Istorijos draugijos valdybos posėdis įvyks š. m. gegužės 23 d. 6 val. vak. A. Rūgytės bute. Po posėdžio paskaitą skaitys J. Vasaitis: "Išpūdziai iš kelionės po Prancūzijos istorines vietas". Paskaita bus iliustruota skaidėmis.

× Lietuvių gydytojų suvažiavimo proga gegužės 23-25 d. Chicagoje bus prof. dr. P. Avizonio 100 m. gimimo paminėjimo akademija, prof. J. Puzinas kalbės "Avizonis visuomenininkas", o dr. P. Bagdas "Avizonis mokslininkas".

× Chicago amerikiečių skautų vadovybė atsiuntė "Draugui" padėkos laišką už pagalbą organizuojant pyragaičių išpardavimą. Buvo parduota 1,180,800 dežių pyragaičių ir taip sutelkta daug lėšų.

× Marquette Parko lietuviai namų savininkai rengia pavaršio banketą gegužės 24 d. parapijos salėje ir gegužinę gegužės 25 d. Bruzgulinės sodyboje. Svečiai bus pavaistinti.

× Eugenijus Gerulis mums atsiuntė ukrainiečių laikraščio "Amerikos" geg. 6 d. numerį, kuriame ukrainiečiai pasisako prieš kai kurių lenkų sąvajones "Nuo jūros iki jūros", įjamt ir Ukrainos bei Lietuvos žemes. Laikraštis rašo prieš tokias grobuoniškas planus ir primena, kad lenkams didžiausias pavojus yra iš rusų bei vokiečių pusės, užtat jiems būtų interesas išvystyti geresnius santykius su ukrainiečiais ir lietuviais.

× Akvilina ir Bronius Gražuliai, įžymūs klevelandiečiai šiais metais atidavė savo duoklę lietuviškiems reikalams, paskirdami 815 dolerių (žr. "Draugą" geg. 16 d., 4 pusl.). Iš šios sumos 75 dolerių jie pasiuntė savo dienraščiui paremti. Auką gavome ir nuoširdžiai dėkojame.

× Audimo kursai St. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje prasidės birželio 4 d. ir vyks kiekvieną trečiadienį ligi liepos 9 d.

× Elena Skladaitis, Waterbury, Conn., dėkodama už anksčiau jai nusiųstas korteles, prisiuntė 7 dolerių auką. Dėkojame.

× Antanas Saulaitis, Oakville, Conn., prisiuntė auką "Draugui" paremti. Dėkojame.

× Aukų prisiuntė: 3 dol. — Leo Rumšas; po 2 dol. — Veronika Shirvinskis, A. Naujėlis, M. Bichnevičius, P. Kiaulėnas, Vc. Griškėnas, F. Williams. Visiems labai ačiū.

× Aukų po 5 dolerius prisiuntė:

Juozas Rumbutis, Cleveland, Sofija Aleksandravičius, Chicago, Stasė Jucas, Hot Springs, Ant. Kovera, Chicago. Labai ačiū.

× Dėl išvažiavimo savininkas parduoda gražų namą su dideliu sklypu — daug medžių ir vaismedžių Tinley Parke. Skambinti 532-6241 (ak.)

CHICAGOS ŽINIOS PATRIOTINĖ DEMONSTRACIJA

Chicagoje birželio 7 d. rengiama patriotinė demonstracija prieškomunistinio pobūdžio. Tikimasi daug tūkstančių žmonių. Demonstraciją organizuoja dr. Carl McIntire. Tais klausimais kasdien per radijo stotį WEAW AM kalba pats dr. C. McIntire, dr. W. S. McBirnie, dr. B. J. Hargis, dr. M. Munn, duoda pranešimus 7:30 val., 8 val ir 9:15 val. r., sekmadieniais C. E. Manion kalba iš WAIT radijo stoties banga 820.

DARBAI JAUNIMUI

Cook apskrities taryba sudarė galimybes 2,000 tarnybų jaunimui. Bus mokama po 2,10 dol. valandai. Bus priimamas priemiesčių jaunimas, kurių šeimos pajamos mažos — keturių asmenų šeimoje ne daugiau kaip 5,050 dol. metams.

KITAKALBIŲ ŠEIMOS COOK APSKR.

Cook apskrities superintendente istaiga pranešė, kad Cook priemiesčių valdžios mokyklas apskritį — Chicago miesto ir lankančių vaikų 90,000 šeimų namuose kalba ne angliškai, kas sudaro 8,71%. Statistika labai nepilna, nes neįjungtos parapišios mokyklos, kurias daugiausia lanko net ir lietuviškai kalbančių šeimų vaikai.

ISVYKSTANT ATOSTOGŲ

Privati saugumo istaiga Pinkerton pataria išvykstant atostogų paprašyti, kad kaimynai statytų automobilį prie jūsų namo, kad susidarytų įspūdis, jog savininkas neišvykęs. Pataria įruošti automatą, kuris nakčia uždegtų ir vėliau užgesintų šviesas. Užuolaidas pataria palikti praskleistais, nes langus laikant užtiestus būna vagių priedanga.

PENSININKŲ KELIONĖS

Chicagoje autobusuose ir traukiniuose pensininkams važmą atpiginus iki 20 centų, kasdien vidutiniškai miesto susisiekimo priemonėmis pravažiuoja 160,000 senesnio amžiaus žmonių.

UZDARYS INTERNATIONAL AMPHITHEATRA

Ateinančiais metais gali būti uždarytas International amfiteatras Chicagoje, kur būdavo tautinių šokių šventė. Toje vietoje sudarytas pramonės rajonas. Tokias galimybes skelbia to pastato vadovybė.

Marijos aukšt. mok. tėvų klubas ruošia parengimą, kėglinimo vakarą, gegužės 24 d., Ford City Bowling centre. Nuotraukoje matyti kun. J. Malin, T. Wisniewski, pirm. M. J. Klich, 5712 S. Christiana, E. Fleischfresser ir R. Rapken.

× Lietuvių fronto bičiulių Detroito - Windsorio skyrius per Mariją Petrulienę įteikė "Draugui" 20 dolerių auką, kurią dienraščio atstovas mums prisiuntė. Nuoširdžiai dėkojame.

× Aukų prisiuntė: 3 dol. — Vincas Lapinskas; po 2 dol. — K. Paškoniš, Ant. Grinius, K. Širvinskis, Genovaitė Vilkas, E. Chmieliauskas. Visiems dėkojame.

Chicago Curie aukšt. mokyklos Lietuvių klubo nariai. Stovi (iš k. į d.): Andrius Augustinas, Diana Paulikas, Carol Landon, Ben Norekis, Rita Adomaitis, Daniel Gudžiūnas. Sėdi: Irene Kasparaitis, Viktoras Rimas, Anna Marija Gudžiūnienė.

Chicagoje ir apylinkėse

JAUNIMAS BURIASI CURIE AUKŠTESNIOJE MOKYKLOJE

Mūsų jaunimas, besimokąs Chicago Curie aukštesniojoje mokykloje, yra susibūręs. Vasario 16-sios dieną minėdami buvo surengę Tautodailės parodą, priešpiečių metu valgykloje buvo patiekiami lietuviški valgiai. Brighton Parko liuanistinės mokyklos mokiniai talkininkavo atlikdami programą. Šokiai ir dainos buvo kartojama ketvirtą kartą. Tad visi Curie mokytojai ir mokiniai turėjo progos gerėtis lietuvišku jaunimu.

Curie mokykla mokslo metų pabaigoje ruošia tradicinę Tarpautinę dieną, kuriai ir mūsų jaunimas sparčiai ruošiasi. Lietuviška veikla Curie mokykloje pajudino mokytoją Birutę Saldukas, Anna Marija Gudžiūnienė, čia gimusi trečios kartos lietuvė, dirbdama kaip "Teachers aide", gelbsti mūsų jaunimui tęsti tautiškas tradicijas Curie mokykloje.

ŠAULIŲ KORESPONDENTŲ SUEIGA

Gegužės 13 d. Jono Ylos bute, 8235 So. Whipple Ave., Chicago, Ill., įvyko Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės korespondentų sueiga, kurioje dalyvavo V. D. rinktinės pirm. Vladas Išgana, valdybos narys Pranas Tomkus, korespondentai Jonas Kaunas, Jonas Yla, Jonas Vaidiūnas. Adomas Didžbalis neatsvyko, nes guli šv. Kryžiaus ligoninėje, sueigos dalyviai Adomui linkėjo greitai pasveikti. Sueigai vadovavo korespondentų pirm. J. Kaunas, Korespondentai svarstė šaulių spaudos klausimus.

Spauda formuoja visuomenės nuotaikas, todėl rašant reikia nušviesti objektyviai įvykius, vengti įžeidimų ir niekinimų. Šaulių sąjunga yra nepolitinė ir nepartinė, joje gali dalyvauti visų pakraipų lietuviai, kurie kovoja už Lietuvos laisvę, ji tokia buvo nepriklausomos Lietuvos laikais. Šaulių spaudoje negali reikštis neapykanta lietuviui.

Šaulių korespondentai supažindina visuomenę su šaulių ideologija, rašo apie tautinę, kultūrinę šaulių veiklą, puoselėdą idėją, kad lietuvis lietuviui yra brolis, o priešas yra okupantas rusas. V. D. šaulių rinktinė gausiai remia visą lietuvišką spaudą. Praėjusiais metais rinktinė yra paskyrusi 300 dol. spaudai, 322 dol. liuanistinėms mokykloms, 260 dol. radijo stotims ir 2,153 dol. organizacijoms ir labdarybei. V. D. rinktinė kultūros ir švietimo reikalams išleido 2,975 dol. Pirmie ninkas V. Išganaitis pareiškė, kad spauda ir lietuviškos kul-

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESE

— Kun. Pijus Chesna, šv. Juozapo parapijos Mahanoy City, Pa., klebonas emeritas, šiemet mini 60 metų kunigystės jubiliejų. Šių metų sausio mėn. jam suėjo 86-ri metai amžiaus, bet jubilias sekmadieniais padeda buvusiojo savo parapijos bažnyčios sielovados darbuose.

— Kun. Pranas Raugalis (ne kun. St. Raila, kaip buvo "Draugo" geg. 14 d. laidoje per klaidą pranešta) Apreiškimo parapijos klebonas Brooklyne, nuoširdžiai derina prie parapijos veikiančių lietuviškų organizacijų veiklą, kurios parapijai padeda.

— Detroito šv. Petro parapijos klebono kun. Kazimiero Butkaus iniciatyva gegužės 21 d., trečiadienį, 8 val. vak. bus tradicinės gegužinės pamaldos su šv. Mergelės Marijos litanija ir kitom Marijos giesmėm. Gegužinės pamaldos giedos parapijos choras, kuris po šios datos paleidžiamas vasaros atostogų. Kada choras pradės giedoti rudenį data nėra nustatyta, kuri, suprantama, priklausys nuo klebono ir parapijos komiteto pageidavimų ir choristų sutikimo.

— Devintoji mokytojų ir jaunimo studijų savaitė Dainavoje įvyks rugpjūčio 10-17 d. Visi norintieji joje dalyvauti prašomi ir raginami nedelsiant registruotis. Mokestis nustatytas toks: pirmam suaugusiam šeimoms nariui \$60, kitiems suaugusiems tos šeimos nariams, studentams ir aukštesniųjų mokyklų moksleiviams \$30, vaikams iki 12 m. \$15. Registruotis atsiunčiant dalį stovyklos mokestio šiuo adresu: Mr. Pr. Karalius, 12470 Snow Rd. S. Newbury P. O. Burton, Ohio 44021.

— ALRK Federacijos Jaunimo stovyklavietės administracija kviečia lietuviškąją visuomenę, lankančią stovyklavietę — Dainavą Manchester, Mich., savaitgaliais, bei naudojančią ją savo jaunūmenės stovyklavietę, įsigyti sezoninius rėmėjų ženklus už 25 dolerius. Šimtininkams ši suma bus įrašyta kaip auka. Tuos ženklus kviečiame įsigyti ne tik dainaviečius, bet taip pat čekagiečius ir klevelandiečius ir kitus tolimesniųjų apylinkių rėmėjus šimtininkus. Tie ženklai duos teisę visai šeimai įvažiuoti į Dainavą visam

tūrinės institucijos ir toliau bus remiamos. Sueiga vyko darbiniai ir vieningai. Korespondentai pasidalino veiklos sritimis. Nutarė kviesti ir daugiau korespondentų. Šaulių rinktinė išauko iki 600 narių, jos kultūrinė ir tautinė veikla yra naši ir gyvys. Šauliai korespondentai už politikos ribų ir toli nuo tarpusavio nesantaikų. Tokius V. D. rinktinės korespondentų sueiga nutarimus padarė vienbalsiai.

J. Kaunas

1975 metų sezonui. Ne rėmėjams sezoninio ženklo kaina yra taip pat 25 dol., tik tai jiems pusė tos sumos bus užskaityta kaip auka. Pabrangus įvairiems tarnavimams bei medžiagoms, pakilus mokesčiams bei draudoms, Dainava yra reikalinga paramos. Dabar šis jaunimo židinys tikrai todėl išsilaiko, kad keletas asmenų daugelį metų jam dirba nemokamai. Dainava neuri administracijoje nei viešo apmokamo asmens. Ir iš talkininkų tarpo Dainava susilaukia didelės aukos asmenų, kai kurie jų net 4-5 dienas į mėnesį, o vasarą dar daugiau nemokamai dirba stovyklavietėje. Tai gi įsigyjamas sezoninio ženklo bus prisidėjimas prie to aukos darbo, kuriuo šis židinys faktiškai išsilaiko. Detroito sezoninius ženklus galima įsigyti šv. Antano bei Dievo apvaizdos parapijų knygynėliuose, bei atsiunčiant auką Dainavos administracijai adresu: 25830 Forestview Dr., Southfield, Mich. 48075. Įsigyjant ženklus prašome pateikti vardą, pavardę, adresą bei automobilio registracijos numerį. Administracija, gavę visų jūsų auką, atsiųs jums kvietimą ir sezoninį ženkla.

ARGENTINŲ

Argentinietė lietuvaitė Estela Kiaugaitė, baigusi pedagoginius mokslus, dirba gimnazistikos mokytoja pranciškonų vedamoje aukštesniojoje mokykloje.

— Studijų dienos. Balandžio 19-21 d. Villa Marista studijų namuose, Pilaro mieste įvyko Argentinos lietuvių jaunimo suvažiavimas, kuriame dalyvavo 20 asmenų. Suvažiavimo ir studijų programą pravedė kun. Juozas Margis iš Rosario miesto, padedant kun. Ant. Saulaičiui iš Sao Paulo miesto ir kun. Aug. Steigvilui iš Avellanados.

— Adriana Jocyte, pereinantis metais užbaigė Berisso mokyklą kaip viena iš geriausių mokinių. Taip pat muzikos institute "Ricci" užbaigdama mokslo metus gavo specialų medalį, jau ketvirtą kartą. Adriana Jocyte yra pakviesta dainuoti "Astillas" klube Ensenedoje. Prie šio klubo dirba Adrianos tėvelis Antanas ir Alfonsas Markus.

— Dr. Henrikas Zagralakis su žmona Elena ir dukrele Vanisa buvo išvykę į Villa Gessel praleisti ten atostogas. Kartu buvo nuvykę ir Alfredas Mikailaitis su savo žmona.

PERSITVARKO LIETUVIŲ FONDO ISTAIGA

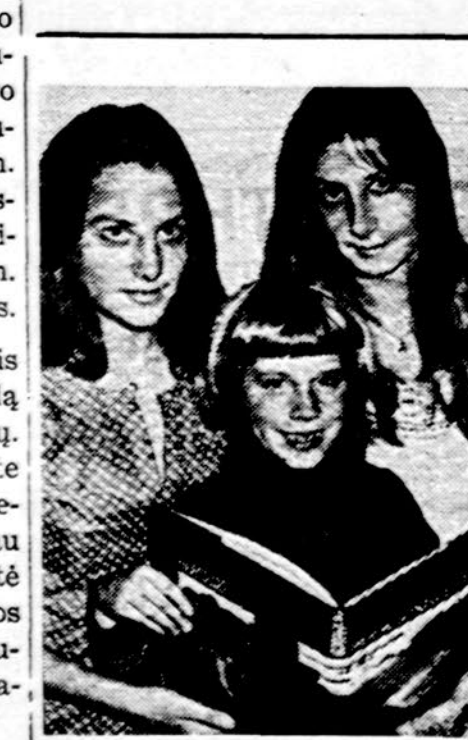
Įjungiamas antrasis bėgis

Lietuvių Fondo valdybos posėdis, pirmasis po istorinio LF narių suvažiavimo, kurio metu su deramomis iškilėmis buvo atžymėtas pirmojo milijono užbaigimas ir antrojo pradėjimas, įvyko gegužės 15 d. LF būstinėje. Posėdyje dalyvavo visi naujosios LF valdybos nariai: pirm. dr. A. Razma, vicepirm. ypatingiems reikalams A. Reklaitis, vicepirm. J. Kučėnas, parengimų vadovė M. Remienė, sekretorius — išdinininkas K. Barzdukas, sąskaitininkas P. Želvys, valdybos narys investavimų reikalams sol. St. Baras, protokolų sekretorius K. Girvilas ir informacijos vadovas Vl. Būtėnas.

K. Girvilui perskaičius praėjusio, priešsuvažiavinio posėdžio protokolą, visi valdybos nariai puikiai įvertino praėjusį suvažiavimą ir po jo įvykusį džiaugsmo pokylį Martiniuke restorane, kur dalyvavo per 400 svečių. Nors pokylis jokio pelno nedavė, bet savo paskirtį puikiai atliko: jis pilna žodžio prasme buvo tikras džiaugsmo pokylis, niekas neprašė svečių aukų antrajam milijonui, visiems linkėta džiaugtis, kad užbaigtas pirmasis milijonas, o antrasis, savaime aišku, pamažu riedės į priekį.

Už pasisekusio pokylio suorganizavimą ir pravedimą visi valdybos nariai nuoširdžiai padėką išreiškė M. Remienei, St. Barui ir kitiems komisijos nariams, ant savo pečių nešiusiems visą pokylį naštą. Taip pat nuoširdi padėką išreiškė programos atlikėjams ir svečiams. Visi LF valdybos nariai su nemažu entuziazmu įvertino ir spaudą bei jos darbuotojus, nes paskutinis suvažiavimas gal pirmą kartą taip plačiai ir objektyviai buvo aprašytas pagrindiniuose mūsų laikraščiuose ir jo epizodai perduoti per lietuviškas radijo valandėles, ypač "Margutį". Šia proga informacijos vadovas nuoširdžiai dėkoja visiems talkininkams informacijos srityje.

Po džiaugsmo akimirkų ateina ir realybė. Ne paslaptis, kad, užbaigus pirmąjį milijoną, įplaukos ir LF sumažėjo. Bijomasi, kad po derlingų pernykčių metų šiemet per visus metus įnašų į LF gali įplaukti tik apie 50,000 dol. Žinoma, jei metų bėgyje teismas patvirtins J. Krukonio palikimą, tada šie metai vėl bus istoriniai. Bet, žvelgiant realybei į akis, LF v-bos pirm. dr. A. Razmai teko padaryti gal ir skaudoką operaciją: LF istaigos tarnautojų skaičius sumažinamas. Pagrindinis istaigos darbuotojas, LF v-bos vicepirm. ir vėjų vadovas A. Reklaitis nuo birželio 1 d. istaigoje dirbs tik dalinį laiką, tvarkydamas medalius ir medžiagą LF

Australijoje prieš kiek laiko žuvo lietuvis Olegas Truchanas, pasiūmęs kovą už gamtos išsaugojimą. Jo garbei išleista knyga "The World of Oleg Truchanas". Čia matyti su ta nauja knyga jo vaikai Rimas, Nickis ir Anita.

narių vardu. Sekretorius K. Girvilas, ruošiantis mokslinį darbą, pasitraukia iš istaigos. Tad istaigoje lieka tik du žmonės, dirbantieji dalinį laiką: sąskaitininkas P. Želvys ir K. Barzdukas. Sumažinus etatus, ant jų pečių kris dar didesnė darbo našta visai nepakeliant iki šiol mokėto labai kuklaus atlyginimo. Susidariusią tuštumą bandys užpildyti dr. A. Razma, M. Remienė ir kiti valdybos nariai, bent kartą savaitėje atvykdami į istaigą ir čia padėdami atsakyti rąstus bei tvarkyti kitus raštines reikalus.

Žinant kokią didelę darbų naštą iki šiol yra nešęs A. Reklaitis, jam išreikšta gili visų padėka su viltimi, kad įplaukoms ir LF vėl didėjant, etatų klausimas gal bus persvarstytas. Vėjų vadovai ir šiaip susirašinėję su A. Reklaičiu įvairiais LF reikalais prašomi atsiminti, kad ateityje teks susirašinėti jau su kitais tarnautojais ir istaigos atsakymai gal nebebus tokie dažni. Dar kartą noriu pabrėžti, kad ši operacija buvo padaryta taupant administracines išlaidas, nes šiais metais nenumatoma ne tik didelių įplaukų, bet ir didelio pelno.

Zvelgiant į ateitį svarstyta, kaip paveikti plačiąją lietuvių visuomenę, kad antrasis milijonas greičiau augtų. Įdomių pasiūlymų išlėkė sol. St. Baras, P. Želvys ir K. Barzdukas. Jų čia neminėsiu, nes tie pasiūlymai bus plačiau diskutuojami birželio 3 d. įvykstančiam valdybos posėdy, o taip pat ir taryboje.

Žinant, kad pirmąjį milijoną daugiausia sudėję pensininkai, dosniai talkininkaujant lietuviams gydytojams ir kitiems, norima atkreipti dėmesį ir į jaunąją, čia mokslus baigusią mūsų akademikų kartą, gražiai jau įsikūrusią ir pasiturinčią gyvenančią. Jų procentas LF eilėse apgailėtina neįžymus. Galimas dalykas, kad sekantis asmeniškas dr. A. Razmos laiškas kaip tik bus nukreiptas į tos kartos žmones. Nors dr. A. Razmos žodžiais, LF steigimo dienomis iniciatoriai pramatė tokį faktą: "Jei mes sūspesim iš vyresniosios kartos pinigų surinkti, būsim laimingi..." Ši tolima vizija ilgainiui išsipildė. Vyresnioji karta sudėjusi milijoną, pastatė amžiną paminklą. Ar jų pėdomis paseks tie, kurių ypač liuanistiniams išimoksinimui LF daug padėjo?

Kaip matome, LF pamažu jungia antrąjį bėgį. Tikime, kad šį rudenį jis vėl įsibėgės, nes laisvojoje išeivijoje dar yra daug gerų ir dosnių lietuvių.

Vl. Rmjs.

MIRĖ ILGAMETIS GRABORIUS JOHN F. EUDEIKIS

Seniems ateiviams gerai žinomas graborius John F. Eudeikis, mirė praėjusį penktadienį. Eudeikis buvo tarp pirmųjų laidotuvių direktorių Town of Lake ir Brighton Parko apylinkėje. Prieš 65 metus Eudeikis pradėjo laidoti Chicago lietuvių. Buvo žinomas visoje Chicago skelbimais ir parama įvairioms draugijoms. Vėliau perleido savo istaigą jauniems direktoriams G. Daimid ir D. Gaidas, kurie ir toliau užlaiko jo įsteigtas laidojimo istaigas Town of Lake ir Brighton Parko apylinkėse. Pats John F. Eudeikis apsigyveno Oak Lawn, Ill. apylinkėje.

A. A. Eudeikis paliko žmoną Emily (Rudauskaitę), dukterį Dorothy Jakubs, tris seseris ir 2 brolius.

Jis bus laidojamas iš Nekalto Prasidejimo parapijos bažnyčios šv. Kazimiero lietuvių kapinės rytų, geg. 20 d., 9:30 val. ryte.